

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UGCA 64-66 SZAM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 136. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Hétfő, 1928 június hó 18.

A MEGALKUVÁSOK,

hajlongások, hizelgések, szemforgatások, szofizmák és szószátyárkodások szennyes áradatából szikla gyanánt emelkedik ki egy erdélyi román főpapnak a nemesen tiszta, férfias, meggyőződéstől és igazságtól izzó magatartása. Balán nagyszombeni metropolita állásfoglalásáról van szó a kormány és a szent szinódus ama követelésével szemben, hogy mindazon lelkészekről, akik a gyulafehérvári nagygyűlésen esküre hívták fel a népet, tagadja meg az államszegély kiutalását. A nagyszombeni érsekmropolita nem a kongrua kifizetését tagadta meg a papjaitól, hanem a kormányt és a szentszinódust ezt a követelését. A főpap indokolása egyszerű, világos és erkölcsileg fellebbezhetetlen: a szinódus nem állhat a politika, még kevésbé a pártpolitika szolgálatában, már pedig, ha a liberális kormány bosszuállása eszközül szegődik, s bünteti azokat, akiket a hatalom merő pártszempontból üldözöbe vett, a politika legpregnánsabb példáját szolgáltatja. Balán metropolita a politikát szembehelyezi a vallással, a kormányhatalmat az erkölcsi igazsággal. Románia ültét a liberális pártterekkel. Nem engedi, hogy abba a kristályos, szent, mindenekre egyformán kiáradó forrásba, amit a vallás, a hit jelent a népmilliókra, a pártpolitika és hatalmi érdek kénhidrogénes bombáit dobják bele. Egy magasabb morál nevében mond véte a nagyszombeni főpap, s hősi bátorsága és energiája előtt tisztelettel hajlik meg a szolgalelkűség, törtétiesség, zsákmányolás, erőszakosság és alattomoság próbáit szakadatlanul szenvedő jogérzet. Ime, a férfi, aki szeplőtlenül magasan az Ég felé lobogtatja az igazság zászlaját s nem engedi bemocskolni a napi törtétiések alacsony sarával.

Bár formailag távol állunk attól a harctól, mely a kormány és a nemzeti-parasztpárt, a kormány és az esküit kivevő román lelkészek, a magas szent szinódus és Balán érsek között folyik, lényegben mégis a mi küzdelmünk nagy morális értékei forognak benne, s végső kihatásában a mi kisebbségi sorsunk jövőjét is hordozza. Nem közömbös reánk nézve, hogy az erkölcsi igazságok ereje átörö-e az elfogultság és előítélet kínai falát és hogy a törvényesség ércpajzsa fedez-e minden főt, akire az önző pártérdek és hatalomvágy szórja mérgezett nyilait?

Már csak a nagyszombeni érsek egyetlen párhuzama is nagy érték a mi jogokért való küzdelmünk számára: az a megállapítás, hogy a magyar kormány soha nem vontat volna meg az államszegélyt a román lelkészekről. Menynyí más téren is talál ez a szembeállítás! Mennyiszer lehetne nemcsak nekünk, de a román közélet kiválóságainak is utalni arra a feltűnő ellentétre, ami az egykori magyar impérium tárgyilagossága, lojalitása, törvénytisztelte és erkölcsi érdekelttsége, s a mostani liberális kormányzat pártos indulata, illojalitása, türelmetlensége és laza lelkiismerete között tátong!

Nagy fényesség botorkáló, bukdácsoló utunkban a Balán metropolita profétai ihlete.

Hiszen nemcsak a gyulafehérvári gyűlésről és az ott elhangzott eskükről van szó. Nemcsak az öntudat és önérzet, a néplelek és a história egyetlen alkalmi megnyilatkozásáról, hanem a lelkiismeret és meggyőződés utörő irányáról. A szabadság gondolatának és a gondolat szabadságának bátyás biztosítékairól. Arról az eskükről, melyet mindnyájan esküszünk az igazságra, a békére, a haza és a civilizáció üdvére, s amelyhez a pártpolitikának és a hatalmi érdeknek semmi köze. Balán metropolita ezt az esküt védte, s ez nem trolni való, büne, hanem magasztalni való dicsősége.

Nobile leadta utolsó jelentését expedíciója sorsáról

Olyan mindez, mint egy meglevenedett Werne-regény, az uszó jég-szigettel, a támadó jegesmedvékkel és a fogatékán levő löszerkészlettel — A léghajó felsőrészen elsodródott hét ember sorsáról még semmi hír sincs

A hajótörött Nobile tábornok rádiójelét a Citta di Milano a tegnap már alig tudta fogni. Bizonyosra vehető, hogy a hajótöröttek rádió-készüléke hamarosan teljesen kimerül, s akkor a hőselkü tábornok többé már nem tudja értesíteni az aggodó világot állandóan súlyosabbá váló helyzetéről. Mert kétségtelen, hogy az uszó jégmezőre kiszórt expedíciót a fagy, a jegesmedvék támadása és az elkerülhetetlen éhség egyformán halálos veszedelemmel fenyegetik, ha idejekorán nem érkezik segítség.

Nobile utolsó rádiójelentése.

A Citta di Milano felfogott utolsó, Nobiletől származó rádiójelentés szerint az expedíció jelenlegi pozíciója a 80.38 szélességi és 27.49 hosszúsági fok alatt fekszik. Megállapítható tehát, hogy az az uszó jégtábla, a melyen a hajótöröttek ideiglenes menedéket nyertek, már hét mérföldnyire sodródott el attól a helytől, ahonnan Nobile az első jelentést leadta.

Ugy hat ez az egész tudományért folytatott küzdelem, mint valami meglevenedett Werne-regény. A hatalmas jégmező tovább sodródik a bizonytalanság felé s rajta didergő emberek folytatnak elkeseredett küzdelmet a mindegyre merészebbé váló jegesmedvékkel. A törtétiények azonban már veszedelmesen fogynak. Az expedíció sorsa napról napra aggasztóbb körülmények közé kerül.

Tegnap este újabb rádiójelentést adott le Nobile. Közli, hogy a mentési akcióról kapott hír megnyugtatólag hatott a legénységre. Reméli, hogy a jégtábla a X. Károly sziget felé sodródik, ahol biztos menedéket találhatnak majd és bőséges madártáplálékot. A szél és a tenger áramlatainak szeszélye azonban kiismerhetetlen.

Helyzettük jelenleg nagyon veszélyes az elszaporodott jegesmedvé csordák miatt,

amelyek már nem egyszer hozták életveszedelembe az expedíciót. A löszerkészlet sürgős pótlására volna szükség, erre azonban természetesen nem számíthatnak.

A Citta di Milano a jelentések vétele után pár óra múlva újra hívta Nobile-eket, de választ nem kapott. Valószínűnek látszik, hogy amire el lehettünk készülve, bekövetkezett: Nobile rádiókészüléke kimerült.

Három gyalogló hajótörött

A mentési munkálatokra mozgósított jég-törő hajók és kutyaszán-expedíciók természetesen megfeszített erővel dolgoznak, hogy megközelítsék azt a helyet, ahol Nobile-eknek lenniük kell. Kingsbayból érkező jelentés szerint a Braganza jég-törő parancsnoka tegnap este szíratáviratot adott le, melyben jelenti, hogy hihetetlen küzdelmek után sikerült elérnie a Nord Ostland-szigetet. Itt értesült arról, hogy a Hobby jég-törőhajó kutyaszános expedíciója megtalálta az Itália három hajótöröttjét, akiket Nobile küldött ki s akik a jégmezőkön gyalogoltak a Nord Cap felé. A három hajótörött neve: Mariana, Zappi és Malgreen. Előadásuk szerint a Nobilenél maradt emberek valamennyien egészségesek, de rettenetesen szenvednek a hidegtől. Az első-

dort léghajóroncsan maradt hét emberről semmit sem tudnak, sőt a katasztrófa pillanatában, amikor a léghajó a jégheggyel való összeütközés miatt kettévált, még csak azt sem figyelhették meg, hogy az Itália felső részét merre sodorta a nagy ködben a szél.

Amundsen Franciaországtól kapott támogatást.

Az Intransigeant jelentése szerint Amundsen az anyagi támasz hiányában viszsza akar lépni a mentőexpedíciótól, holott a legelsőknek jelentkezett. Megható és felemelő most az a hír, hogy a francia kormány megajánlotta Amundsennek a szükséges támogatást. Amundsen most a felajánlott három motorossal indul az északi sark felé és magával viszi Dietrichson repülőhadnagyot is, aki anynyira otthonos a sarkvidéken és szaktudása nélkülözhetetlen.

Amundsen szombaton startol. Mentési terve a következő: A mentési akció középpontját Kingsbayban szervezi meg. Elsősorban a Nobile által kért holmikat igyekszik eljuttatni hozzá, majd megkeresi a léghajó elsodort részét, amelyen még hét ember várja a segítséget. Ezekről még semmi hír sincsen. A kikötés ugy szárazon, mint a jégen teljesen lehetetlen. Embereket csak a víz közelében vehetnek föl. A vállalkozás sikere az időjárástól függ, de reméli, hogy hamarosan sikerül megkezdnie a rendszeres kutatást. Fő feladatának az eltűnt hét ember felkutatását tartja, mert Nobile-ék, ha ellátják őket a szükséges védelmi eszközökkel, fenn tudják tartani magukat addig, amíg a jég-törő hajók valamelyike segítségükre siethet.

Újabb segélyexpedíciók.

Amsterdami jelentés szerint megérkezett oda a második olasz expedíció, Pentó repülőhadnagy vezetése alatt. Holnap követik Madalena őrnagy gépét Norvégiába.

A finn kormány elhatározta, hogy egy junkers hidroplánt küld Nobile-ék megmentésére és elindítja a sark felé legerősebb jég-törő hajóját is.

A lej mára esett Száz lej Zürichben 3.18

100 lej 0.61 dollár	1 dollár	163.80 lej
100 lej 4.3475 shilling	1 angol font	800.1/2 lej
100 lej 3.52 m pengő	1 pengő	28.65 lej
100 lej 2.57 márka	1 márka	39.20 lej
100 lej 20.65 cseh kor.	1 cseh kor.	4.86 lej
	1 o. schilling	23.10 lej
	1 svájci frank	31.62 1/2 lej

A világpiacon Zürich szilárdabb, külföldben lényegtelen változások.

A belföldi piacon tartott árfolyamok.

Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 124.— (—0.02), egy dollár 5.1885 (—0.00175), egy angol font 25.32 1/2 (—0.0075), száz francia frank 20.39 (—0.00 1/2), száz olasz lira 27.30 (—0.00 1/2), száz cseh korona 15.38, száz dinár 9.13 1/2, száz lej 3.18 (—0.00 1/2), száz pengő 90.53 1/2 (—0.02 1/2), száz osztrák schilling 73.01 (—0.01).

Ismét baj van a szatmári színház körül

A színiigazgató — a színészek — és a kultuszminiszter

Szatmár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ebben a határszéli, tulnyomólag magyar városban évek óta komoly baj van, a színházal és színházi kultúrával.

Tavaly a rossz emlékezetű Földes Mihály hozzá nem értése és tehetetlensége csődbekeringette a színházat. Botrányok egész sorozata idegenítette el a közönséget, a színházról és mindenki, a közönség, mint a színészek, boldogan lélekzettek fel, mikor a színház becsukta kapuit.

Az idei színházi évad elején több pályázó volt a szatmári színházra, akik közül a városi tanács mint a legalkalmasabbnak látszót: Erdélyi Miklóst választotta meg a szatmári színház igazgatójának.

Erdélyi, aki tapasztalatokban gazdag, öreg színházi róka, — virágzó tejjgazdaságából csábította vissza a rivalda csillogása, a mastix kesernyészaga, no és nem utolsó sorban a két nagyszerű város előreláthatólag telt kasszákat eredményező háza.

Erdélyi a szatmári bérletek megkötése előtt — mint ilyenkor szokás — fűt-fát ígért. Nagyhangú hirdetői nyilatkozatokban jelentette ki, hogy neki Szatmár szívügye és ez lesz a főállomáshelye, Nagyváradot pedig mint jelentéktelen mellékállomást említette.

Ezt akkoriban annál könnyebb volt megtennie, mert az ismeretes Eftimiu-féle Kolozsvár-Nagyvárad staggione rendszerű előadásokra vonatkozó terv szerint, a kolozsvári román opera hetenként három estére lefoglalta a nagyvárad színházat.

Eftimiu terve azonban még embrió korában belefutott a deficit és a közrésztelenség temetőjébe. A nagyvárad színház felszabadult és Erdélyinek eszé ágában sem volt teljesíteni a szatmáriaknak beígért december-január-februári három hónapos színiidényt.

A huzamosabb szezon helyett — meglepő alkalmazkodó készséggel — tanult Eftimiutól és meghonosította a staggione rendszerű előadásokat, vagyis minden két-három hétben lerándult Szatmárra és „vakulj magyar, itt a kultúra” jelszóval két, sőt előfordult, hogy három napig is boldogította a város színház-szerető publikumát.

Rosszindulatú túlzás volna azt mondani, hogy ezek az előadások gyengék voltak. A társulat tagjai között egynéhány nagyon tehetséges színész volt, s nekik köszönhető, hogy az előadások a körülményekhez képest meglehetősen jók voltak. A hiba ott volt, hogy mire a közönség színházjáró hajlandósága jelentkezett volna, Erdélyieknek már rég hűlt helyük volt és csak hosszú hetek elmúltával jutott eszükbe, hogy valahol az Isten háta mögött fekszik egy ötvenezer lakósu város, ahol epedve várják a magyar színházat.

Erdélyinek ezek a ritkán előforduló látogatásai szinte hihetetlen módon felvirágoztatták a mozikat. Talán

egyetlen esztendőben sem csinált olyan fényes üzletet az Uránia mozgó részvénytársaság, mint az idén.

A két szatmári mozi alig győzte befogadni a színházról megfosztott szórakozni vágyó embereket. Természetesen következménye a dolognak, hogy az olcsó helyárakkal operáló mozi egy nagy csomó embert végleg magához hódított az amugy is gyenge látogatottságnak örvendő színházról.

Ez tisztán és kizárólag Erdélyi Miklós büne. Ezzel szemben Erdélyi azzal védekezik, hogy Szatmár ma már nem képes eltartani egy nagyobb színtársulatot, mert a középmező, amely a magyarság mai általános leszegényedésében szenvedő alany — kénytelen szerény fizetéséből színházra is költeni.

Most a színházi szezon utolsó előadásánál felvetődik a kérdés, mi lesz a magyar színházal?

A színészek jövő hét elején fizetéstelen szabadságra mennek (van olyan is, melyik fizetést kap: 3000 lejt, amelyből elképzelhető, milyen fejedelmi módon „nyarallat” a színpadon csillogó nagyherceg, vagy a büszke nagyhercegnő) és mindegyik a legnagyobb bizonytalansággal tekint a jövő elé.

A szatmár-nagypárad színházal százhusz család ember néz szorongó kétségbeeséssel a jövő felé.

Ugyanilyen a helyzet a többi színtársulatoknál is, mer Lapedatu céltudatos elszorvasztó politikája mostoha gyermekként kezeli a kisebbségi sors kálváriás keresztjét hordó magyar histriákat.

A koncessziók késői kiadása elsősorban a színészek érdekeit veszélyezteti, mert a két-három hónapig teljes tétlenségre keresetnélküli bizonytalanságra kárhoztatott színész boldog, ha a megszorult helyzetét kihasználó színiigazgató potom pénzért leszerződött.

Szatmár kétszeres bizonytalanságban várja a jövő színiévadot. Erdélyi Miklós staggione rendszerének csufos kudarca után nem hajlandó a színházat továbbra is ilyen feltételekkel bérbeadni. Már pedig a mai adottságok mellett megfelelő kaliberű, az itteni közönség fejlett művészi ízlését kielégítő társulat — a jelenlegi igazgató szerint — hosszabb ideig nem él meg. A kis igazgatókból pedig

Gheorghescu János, az aradi megyefőnök, jóeleve beigéri a községi választások eredményének meghamisítását

Prefektus ur szerelmet ígér, miközben vesszővel akarja a munkásságra tukmálni a kollaborációt és szentesíti a törvénytelenégeket

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Még meg sem történt az aradi városi tanács feloszlatása, de az illetékesek máris élnek aktivitásba kezdtek. Megemlékeztünk arról a szerelmi ajánlatról, melyet Gheorghescu megyei prefektus tett az aradi Városi és Falusi Dolgozók Blokkján keresztül az aradi munkásságnak. Az aradi munkások vezetői már a legelső alkalommal visszautasították a kollaboráció eszméjét, de a reményteljes prefektus ur megdöbbenő makacssággal ragaszkodott eszméjéhez és a mai napon ismételtén magához kérte a munkásság összvezetőségét.

A munkásvezetők a legnagyobb csodálkozással látták, hogy a máskor oly mereven előkelő prefektus ur mennyire megolvadt. Olyan szívélyesen fogadta, a munkás delegációt, hogy aki ezt különül csinálja, az csal — vagy festi magát. És megkezdődött a főzőcske.

Bejelentette a prefektus ur, hogy felhatalmazása van korlátlan engedményekre. És hogy ő, ezen felhatalmazás értelmében 24 óra alatt megszünteti azokat a vegzaturákat, melyekben a hatóságok részéről az aradi munkásságnak része van. Bejelentette, hogy az aradi Munkás Otthon visszakapja az elkobzott szabadságát. Visszaadja — mint szuverén ur — a Munkás Otthon telefonját, melyet „vonalzavarok és vihar rongálás” címén annakidején leszereltek. Minderre — folytatta üzleti hangon Gheorghescu ur — ráadásul adunk még egy permanens bizottsági tagságot is.

A munkások némán hallgattak. No adunk még egy interimár bizottsági tagságot is — licitált a prefektus.

Néma csend. Elkomorodik a prefektus ur arca és szól:

— Nem is kell paktumot kötni egyelőre, csak üljenek le tárgyalni és én 3 óra alatt teljesítem a fentti ígéreteket. Gondolják meg uraim, jól fontolják meg.

— Nem prefektus ur — válaszolják a munkások. — Azok az „adományok”, melyeket ön felkínált nekünk, nem adományok, de alkotmányjogilag biztosított jogok.

— Addig, amíg olyan esetek fordulhatnak elő, mint Müller Kálmán megveretése, mint a várad események, az aradi Munkás Otthon telefonjának leszerelése, vagy például a zsilvölgyi események, olyan áthidalhatatlan akadály választ el minket a liberális párttól, mely lehetetlenné teszi csak a kollaborációs tárgyalások megkezdését is.

— De urak, — hebegi a prefektus ur — én tudom, hogy szakadékok választanak el minket, de mégis. Nem azért oszlattuk fel a városi tanácsot, hogy most kisebbségben maradjunk, gondolják meg, az államnak milyen

szintén nem kér a város, amelynek ezen a téren zomoru tapasztalatai vannak

Erdélyi továbbra is megpályázza a várost de a szezon megtartásáról egyelőre csak úgy nyilatkozik, hogy majd talál valamilyen elfogadható platformot.

Ilyen alapon pedig jövőre nem lehet újra megfogni a szatmári magyarságot, amely hosszú évek csalódása után a jövő esztendei szezonról várja a haldokló szatmári színház újjászületését.

Ahhoz, hogy állást lehessen foglalni a színház kérdésében, ismerni kellene a jövő évi koncesszió tulajdonosok névsorát, de Lapedatu kultuszminiszter nem az az ember, aki egy ilyen fontos titkot egy hónappal a szezon-kezdés előtt eláruljon. Még csak az kellene, hogy szegény magyar színész négy héttel előre is biztosítani tudja a keservesen megkeresett kenyerét.

Remegjen, összeomló szívvel várja a miniszter döntését, kinos bizonytalansággal leste, hogy kinél fogja megkeresni magának és családjának a száraz kenyeret. Vagy lesz-e alkalma egyáltalán a kenyérkeresethez! Nem fontos. A kultuszminiszter nyugodtan alszik tovább. Őt az ilyen bagatell dolgok nem izgatják.

nagy érdeke, hogy mi önökkel együtt haladjunk...

— Ha nincs megegyezés, megsemmisítem a szavazatok kilencven százalékát és ha tízezer szavazatból mindössze 450-et kapok is én, mi kerülünk ki győztesen a választási harcából. Ezért mondom, gondolkodjanak.

A munkásdelegáció erre szerényen elment.

★

És most Istennél a kegyelem.

Apponyi újabb kritikája a Népszövetségről

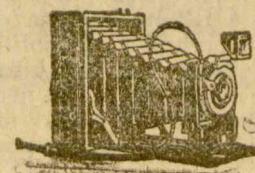
Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Journal de Geneve Apponyi levelét közli, amelyben a magyar államférfi ezeket írja az optánstügyről: Nyolcvan évvel a vállamon, évente négyszer azért teszem meg az utat Genfig, mert mélységes meggyőződéssel és alapos megfontoltsággal szolgálom a vállalt missziót. Kormányomnak feltétlen kötelessége, hogy állampolgárait megvédje és az ügyet az erre kijelölt bírósághoz vigye. A Népszövetség tanácsa mindeztideig nem teljesítette a bíró kinevezését, hanem békéltetéssel kísérletezett, ezideig eredménytelenül. Nem rovom meg a tanácsot, amiért eddig nem teljesítette a kötelességét, mert időhatár ebben őt nem korlátozza, de olyan határozatok hozattak, melyek feltételezni engedik, hogy a tanács a nemzetközi bíróság határozatával szemben felülvizsgálati jogot igényel. Károsult honfitársaim jogán kívül a döntőbíráskodás elvét védem. Lehetséges, hogy mindnyáján nem vélekednek velem egyformán, de lehetetlen frivolitást találni egy olyan küzdelemben, melynek tárgya ekkora horderejű általános érdeket érint.

Legszebb selyem és grenadin újdonságok

CZINK & VERZAR

DIVATÜZLETÉBEN BRASSÓ

2931 Kolostor és Weisz Mihály-u. sarok

Kérje azonnal képes árjegyzékemet fényképezőgépekről és kellekekről. Eredeti gyári árak. Postai szétküldés egész Románia területén. Banktisztviselőknél részletfizetésre. — Politzer Fotoárúház Carol-Mari Alapítási év 1896.

Az Astra ünnepségét csendőrökkel akadályozták meg Margittán

A magyar főszolgabíró invitált egykor bennünket, mondotta dr. Lazar Aurél — Attól féltek, hogy az Astra ürügye alatt választási propagandát folytatnak

Nagyvárada. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Azt hisszük, felesleges ismertetnünk, hogy micsoda is az az Astra. Az Astra román közművelődési egyesület, ugyanaz, mint az Emke és ugyanabból a célból alakult: a nép között terjeszteni a kultúrát. Az Astra Erdélyben több évtizedes intézmény és a régi Magyarországon sohasem akadályozták működésében, teljes akció szabadsággal tehetett eleget nemes hivatásának. Románia csatlott részévé lett Erdély, a Bánát és a Körösvölgye, az Astra kiterjesztette működési területét és megyénként fiókokat alakított. Az Astra fiókjainak különösen fontossága van a mozi ügyekben, amennyiben a mozgóképszínházak Erdélyben, — a regátban természetesen nem, — hűségese adófizetői a román kultúregyesületnek. Az Astra dönt a koncessziók fölött ugyanis és a kisebbségi kezekben levő mozik horribilis áldozatokat hoznak, hogy az Astra mennél intenzívebb kulturpolitikát folytathasson. Ugyálszik azonban az Astra szentségének és sérthetlenségének is vége szakad ott, ahol a pároskodás mezejére kezdődik, azaz jobban mondván a kormányérdek.

Kulturgyűlés — csendőrökkel és tűzoltókkal.

A biharmegyei Astra fiók, amelynek dr. Lazar Aurél, a nemzeti parasztpárt bihari kőrifeusa az elnöke, ezidén Margittán hirdette meg az évi ünnepélyes beszámolót, amely egyúttal mindig kulturális előadásokkal szokott egybekapcsolódni. Dr. Lazar Aurél és az Astra bihari vezetősége, Pogan Josif tanár városi tanácsos, dr. Căndrea közjegyzőné, Bota tankertületi főigazgató, Marcus István volt színészeti főfelügyelő, ismert operaénekes, s még számos tanár, tanárnő és más román intellektuell, tehát kiutaztak Margittára, hogy megtartsák az évi közgyűlést és a közgyűlés keretében elmondják ünnepi szónoklataikat. De Margitta és a Margittát körülövező román falvacskák értesítést kaptak előre, hogy minél teljesebb számban jelenjenek meg és legyenek ott a kulturális eseménynél. Mennyire nagy volt azonban a váradi delegáció meglepetése, amikor ünneplő közönség helyett

Margittán csendőrszurony és felfegyverzett rendőrség várta őket.

Máskor a margittai rendőrség puská nélkül teljesít szolgálatot, ebből az alkalomból azonban a falusi rendőrség is löfegyvert és szuronyt kapott. A gyűlés színhelyére törekvő embereket a nagyszámu karhatalom feltartóztatta és a helyzetképhez hozzátartoznak a kivonult tűzoltók is, akik pumpákkal készen vártak arra, hogy a román tömegek kultura iránti forró lelkesedését rögtön lehűtsék.

Az Astra kiküldöttei a legnagyobb felháborodással szemlélték a történeteket és felháborodásuk csak akkor növekedett, amikor rövidesen fülükbe jutott, hogy

a falukban hivatalosan kidoboltatták, hogy az Astra gyűlést ugyssem fűjék

megtartani, azt elhalasztották, így tehát senkise menjen Margittára.

Dr. Lazar Aurél és a megjelent tekintélyes urak igyekeztek a helyzetet megmenteni és a katonai parancsnokságnál való intervenció, továbbá feladott táviratokkal mégis elértek annyit, hogy elkésve és alaposan megfoghatózott hallgatóság előtt beszédeiket elmondhatták.

— Nem baj, mondotta dr. Lazar Aurél, jöjjenek ide a rendőrök és a tűzoltók, ők is a mi közönségünk és tanítsuk őket kultúrára.

De ennél az illusztrációs erejű bejelentésnél sokkal érdekesebb volt dr. Lazar banketti beszéde:

— Amikor utoljára még békeidőben voltam az Astra gyűlésen Margittán, mondotta a nemzeti párti vezér, akkor

TEMESI NÁDIHEGEDŰ

IRTA: JÁVOR JÓZSEF

Szana Zsigáék olcsó szódavizzel spriccelik a sörkartellt...

Szana Zsigmond angol konzulnak — amikor érdekei úgy kívánták — sikerült a sörgyárakat kartellbe kalapálni. A sörkartell szigorú feltételeket szabott ki. Kimondották, az így egységbe tömörült sörgyárak, hogy nem adnak készpénzkölcsönöket a vendéglősöknek. Kimondották azt is, hogy vendéglősök számára sem berendezési tárgyakat, sem kimerő gépeket nem adnak.

Megállapodtak az egységes árakban is és kimondották, hogy az árakat minden sörgyárnak szentül be kell tartani...

Na aztán ahogy létre jött ez a kartell, jó Szana Zeiga vállalkozása, a temesvári sörgyár azon igyekezett, hogyan járjon túl a kartell-megállapodás kemény parancs pontjain.

Szanaék ötletekben abszolút aktívak! Itt se késlekedett a legendás zsenialitás. Kolumbusz tojása! Egyszerűen oldották meg és nagyszerűen a kartellt átkaroló műveletet. Amíg jobb kézzel aláírták a szigorú, minden sörgyárat megkötő megállapodást, — bal kézzel titokban olcsó, majdnem ingyen szódavizet adtak Szanaék üzletfeleiknek.

Hogy kerül a szódavíz a híres temesvári sörbe? Elzengjük:

A temesvári sörgyár megállapodást kötött egy szikvizgyárral. E megállapodás után Szana bácsiék körlevelet bocsájtottak ki s e körlevélben arról adtak hírt, hogy mindazok, akik csak Temesvári Sört vásárolnak, két lejfel olcsóbban kapják a szódavizet! Bizony ez nagyon csábító ajánlat. Ez a két lej komoly és nagy tétel, még erős, hűvös nyáron is, hát még most, mikor ugyálszik mégis csak beköszöntött a szigorú kánikula!

A szikvizgyáraknak ez a két lej csekélység! A Szana féle Temesvári Sörgyár térítette... volna meg!

Volna!...

Hiszen ha ez a „volna” nem volna, akkor a szikvizgyár is pompás üzletet csinál s Szanaék biberachi stílusú tördőfése sikeresen „vágja meg” a kartell hátát... (No... no... el kell ismerni, grandiózus volt ez a közgazdasági elgondolás: a sört nem adhatták olcsóbban — adnak olcsó — szódavizet!)

Szanaék érdekében, ha csak valami kis alkalom van rá „sleimos”, „geil”, közgazdasági „halandzsák”, simulékony körmondatok, s átlátszó diplomáciával szerkesztett cikkek zengetik az „Ave Caesar”-t. Valószínű, hogy az „altalaj” sárga nedűjének flottaparancsnoka megelégedett. De megelégedett a közönség? Megelégedett a kartell? Nem! Erjed a sörkartell, mint a cefre.

Szana? Mindenről nyilatkozik! Hallatja a súlyos mély értelmű szavát a stabilizáció, a külföldi kölcsön ügyéről. Beszél a bántási pénz helyzetéről. Ugyan... mindenről! Erről a „két lejes” szódáról hallgat. Nagy koncepciók gőzét árasztja magából s e jótékonyan mindent eltakaró gőznek a sürüje mögött — főzi

a magyar főszolgabíró beszédével üdvözölt bennünket

és kijelentette, hogy örüni fog neki, ha minél gyakrabban jövünk, mert a kultura terjesztése bármely nyelven történik, az áldás.

Ha Lazar Aurél nyilatkozott így, hitelt lehet adni beszédének, mert dr. Lazart a román impérium óta nem úgy ismerik, mint a magyarság barátját és dr. Lazar szívesen és sokszor szokta felemlíteni: a régi magyarság „büneit.”

Mindenestre az egész ügyben végül az a legérdekesebb, hogy

az Astra ünnepét azért akarták megakadályozni, mert attól tartottak a hatóságok, hogy a szónokok a nemzeti-parasztpárt programját ismertetik majd, tekintettel a közeli megyei tanács választásaira.

Éppen ezért valószínű, hogy az Astra margittai kulturbotrányának folytatása is lesz.

a maga egészen kicsi, sokszor, guszustalan levesceskét... Kavar... szó... paprikáz... szódavizzel... pausálécskák fűszerez... miközben Bálvánná istenítik — és ő hisz ebben az istenben...

Ellenben Somogyi Károly, a Vendéglősök Ipartársulatának elnöke emancipálta magát ennek a Fétisnek mindenkit hallgatásra... szorító szuggeszciója alól.

Somogyi nem hallgatott.

Somogyi leleplezte a kartellt átkaroló műveletet. Leleplezte a Bálványt. Erre aztán összefogtak Szana emberei. Bosszuhadjarat indult a sörkartellt szódával spriccelő manőver leleplezője Somogyi elnök ellen.

Az ipartestületi gyűlésen összeférhetetlenségi indítványt tettek a puritán Somogyi Károly ellen — de ez egyszer megjárta a Szana front. Teljes kudarcot vallottak. Sulyosabbat, mint Kolozsvárott! Az indítványozókat szinte kitésekeltek az ipartestület nemes gyűlésterméből. A szódavizzel önmagukat spriccelték le. Egyidejűleg a kartell tagjai, minden sörgyár, bejelentette tiltakozását a szódavíz zseniális trükkje ellen s jelenthetjük, hogy a Temesi Sörgyár olcsó szódavíz akciója megszűnt, ennek ellenére azonban a sörkartell tagjai közötti harmónia még sem állott helyre.

S a kád körül körbe-körbe
Locsog a tánc sörbe-sörbe
Kalapáccstól dong a donga,
És a jókedő elcsapongva,
No de azért csak jól állunk,
Ave Caesar szent Bálványunk.

— Az adóhivatal felhívása. A brassói állami adóhivatal közlése szerint a folyó évi állami adók az első és második negyedére eső része esedékessé vált. Felhívja az adófizetőket, hogy fizessék be ezeket az adórészleteket, nehogy a végrehajtással járó kellemetlenségeknek tegyék ki magukat. Az adóhivatal ezt a felhívást egyúttal intésnek tekinti.

Szeptemberi összevont
magánvizsgákra és érettségire
teljes garanciával előkészít
Galgóczy magániskola 2995
Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3.

Movila-Techirghiol

Carmen Sylva fanciá penzió,

Közvetlenül a tenger partján, kitűnő konyha, tágas, kényelmes szobák, előzékeny kiszolgálás, Magyarul is beszélnek. Alacsony árak. Szobák előjegyezhetők.

Bukaresti, Str. Cernica 4 TELEFON: 37-26.
A Brassói Lapok olvasói részére, kik közvetlenül a penzió címére magyar nyelven írnak
10 százalékos kedvezmény. 2992

MAXIM KABARÉ

június 16-tól változatos új műsor!

2½ Piccannies

néger táncfenoménok a párisi Folies Bergeré attrakciója.

NANDY'S GIRL'S

revüujdonság 1749

JEAN KANNER

népszerű romon és zsargán komikus

Záróra reggel 5 órakor

MEGVERTÉK-E A TANÁR URAT?

Lelkiismeretlenség lenne, ha határozottan azt mondanánk, hogy Simó Géza marosvásárhelyi középiskolai tanárt vállaltás közben félholtra verték Kolozsváron. Lelkiismeretlenség lenne először azért, mert nincsen kezünkben orvosi bizonyítvány arról, hogy a professzor ur a vállaltást követő 24 órában csak félannyi életenergiával rendelkezett, mint szabadságának utolsó napján, — másodszor azért, mert nincs tanuvallomás arról, hogy a tanár urat kocsin kellett volna a hadbíró-ságra átszállítani, ellenben többen látták azt, hogy tántorogva, vérvörös szemekkel, dagadt ábrázattal ugyan, de saját lábain tette meg a mintegy kilométeres utat, — lelkiismeretlenség lenne harmadszor azért, mert egy közepesen megalapozott állítással súlyosan alááshatnánk a kisebbségi sajtó erkölcsi presztízst.

Tehát megtagadjuk annak az információ-nak a lekölését, hogy Simó tanár urat félholtra verték Kolozsváron s a feltétlen igazságnak megfelelően csupán annyit szögezünk le, hogy a professzor urnak még volt jártányi ereje ahhoz a távolsághoz, a mely a szigurancától a hadbírósig vezet.

★

Epp ily kevésbé igaz az, hogy Grünwald Ármint könyvkereskedőt kasztrálni akarták azért, mert semmi adatszerű, komoly büntény gyanúja nem forgott fent ellene. Az igazság csupán az, hogy Grünwald néhány könyvet hozatott Németországból, melyek nem estek át a cenzura tüzkérésztésén; tagadhatatlan, hogy ez kihágás, amin nem változtat az a naivság sem, hogy a kereskedő a könyveket közszemlére helyezte a „Kultura“ kirakatába. Tehát néhány könyvről volt szó, melyek az alkotmánynak a teljes és általános sajtószabadságra vonatkozó paragrafusai következtében nem jöhettek volna be az országba.

Kasztrálás azonban nem történt; igen, azt bevalljuk, hogy szó esett róla, azonban csupán addig, míg Grünwald aláírta azt a nyilatkozatot, amely szerint Aradi Viktor szociológustól fél millió lejt kapott a tilalmazott nyomtatványok behozatali díja fejében.

Persze Aradi, már amennyire nyomorúságos helyzetétől telik, mulat ezen a fantasztikus vallomáson; ő tudja legjobban, hogy életében sem látott 500 ezret, legfeljebb bolhában, a hadbírósigi priccek szalmazsákjai között.

Természetesen, nem gyermeki lelkeknek való látványosság, mikor egy érdekben őszült, 60 esztendő, derék professzor úgy váltja egyik cellát a másikkal, mint ahogyan vén panamisták cserélik a miniszteri tárcákat. De gondoljuk csak fel, hogy Simó tanár ur maga is bűnös e keserű sorsban... Mert végre is, mi dolga van neki Aradi Viktorral? Nem vette számba a professzor ur, hogy ez az Aradi már a magyar impérium alatt keserves csatákat vívott a román kisebbségért, azokért a milliókért, melyek most Maniu és Vajda vezetésével a törvényes forradalmat deklarálják? Nem gondolta meg, hogy Aradi már a békeévekben szenvedélyes cikkeket közölt a „XX. Század“-ban a nemzetiségek érdekében s hogy betevő falatjával fizette könyveinek nyomdászamláját?

De Simó tanár ur mindezeket nem vette figyelembe, amikor elvállalta Aradi új lapjának, a „Jövő Társadalmá“-nak marosvásárhelyi terjesztését. Azt hitte, hogy közönséges üzleti műveletet bonyolít le csupán s így nem lehet csodálkozni, hogy amikor első pénztári kimutatását elküldötte, lecsapott reá a közbiztonság őrszelleme. Szép dolog lenne, ha éppen azokat kárhoztatnánk, akik magvédenek tennünk az ilyen öreg professzorok lapterjesztői manőverei ellen. Gondoljuk csak fel!

★

S különben is, mit tudjuk mi, laikus polgárok, mit is jelent az az állambiztonság? Van-e sejtelmünk ennek a gigászi őserdőnek csudálatos rejtélyeiről, óriási adattáráról, hi-

hetetlen összefüggéseiről és kitűnő vizsgálati rendszereiről, mely nemcsak az ujkor, hanem az ő- és középkor összes tapasztalatait és kutatási eszközeit alkalmazza?

Lám, az olvasó csak azt tudja, hogy Aradi Viktor neves tudós, író, aki életét akkor is a kisebbségi küzdelemnek szentelte, amikor ő többségi volt, akinek elfogatásakor Maniu is, Vajda is felemelték tiltakozó szavukat. Védelmét Lázár Aurel, a volt igazságügyminiszter vállalta. Szóval, senki sem tud semmit. Ezzel szemben a hatóságok rengeteget tudnak, többet, mint maga Aradi, mint ő, egy kitűnő tudós.

Indokolt tehát, hogy Aradi lefogatásakor őrizetbe vették azokat is, akik lapját terjeszteni merték. Hiszen egy olyan yira veszélyes emberről van szó, aki még Tisza István idejében kezdte a Bratianu-ellenes propagandát. Gondoljuk csak fel...

S éppen így nem lehet szólni a Grünwald könyvkereskedő esetéről sem. Mindenki úgy tudta, hogy egy csendes boltos, aki a légynek sem árt, ám ő a hatóságok egyetlen mondatára bevallotta, hogy félmilliót kapott. Azt tesszik mondani, hogy ez a bűvös mondat a kasztráláshoz mondott ígézetes szavakat. Igaz van a T. Állambiztonságnak, ha ellenyeli, hogy félmilliót kapott külföldön.

★

Most már körülbelül tisztán áll a kép a nyájas olvasó előtt: lefogják Aradi, akiről az Isten sem mossa le, hogy 1908-ban megadta az első lökést az 1928-as nemzeti-parasztpárti akcióhoz. Őrizetbe veszik Simó Gézát, aki terjesztette Aradi lapját s Grünwald Ármint, a

„A BALKÁN A BALKÁNI NÉPEKÉ“

Titulescu belgrádi tárgyalásai — Nyilatkozott a jugoszláv újságírók előtt is

Belgrád. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A belgrádi lapok Titulescu látogatása alkalmával bőséges cikkeket foglalkoznak a látogatás céljával, hangoztatva, hogy az nem egyszerű udvariassági tény, amint azt az olasz fasiszta lapok hangoztatják, hanem kézzelfogható manifesztációt jelent a két ország barátságának szorosabbá fűzése tekintetében. Megállapítják a jugoszláv lapok azt is, hogy Titulescu, amikor a népszövetségnek Románia érdekeit védte az optánkérdésben, közvetve Jugoszlávia érdekeit is védte, mert amit az optások Romániával szemben megkíséreltek, ugyanazt megkísérelték Jugoszláviával szemben is. A belgrádi látogatás kétségtelen bizonyítéka a két ország teljes szolidaritásának, főképp a balkáni kérdésekben. Titulescu megállapodást hozott létre Marinkovicsal, a minnek jelszava: „A Balkán a balkáni népeké“.

A jugoszláv király egyébként Titulescut az elsőosztályú Fehér Sas-renddel, Radulescu Pavelt pedig a második osztályú Szent Száva-renddel tüntette ki.

A német nők többsége még mindig konzervatív

A férfiak segítették győzelemre a baloldali pártokat Németországban

A német választások nagy meglepetést keltett eredményeinek statisztikai szempontból való teljes boldogsága még mindig tart és egyre érdekesebb megállapításokat bányász ki a hatalmas kultúrnap akaratomegnyilvánulásának adat-hegyéből.

A napokban például kimerítő választ adtak a statisztikusok arra a tanulságos kérdésre is, milyen szerepet játszottak a nők a választás kimenetelének meghatározásában? Amint ugyanis ismeretes, Németországban egyaránt szavazati joggal bír minden huszadik életévét betöltött férfi és nő s ezen az alapon a női választók száma körülbelül egy kerek millióval több a férfiakénál.

Nos, most kitűnt, hogy a választások során több nő járult az urnához, mint férfi, bár a férfi-résztvevők arányszáma magában véve nagyobb. Ez egyedül is meglepő tény, mert az 1924 decemberében tartott legutóbbi választások kimutatásai után távolról sem lehetett ekkora érdeklődésre számítani a győzelem részéről.

A legfigyelemreméltóbb azonban az a körülmény, hogy a német nők legnagyobb százaléka a reakciós német nemzeti pártot támogatta voksaival. Hét városban tudniillik a nők külön szavaztak s ez lehetőséget adott

ki néhány könyvet hozatott meg 500 lej haszonért és 500 ezer lej borraivalért Németországból.

Most már csak a Müller Kálmán esete van hátra. De erre szót sem érdemes vesztegetni. Először azért nem, mert nem nyithatunk állandó rovatot a Müller-féle letartóztatások részére. Másodszor azért, mert Vlad már rég megmondotta...

Hogy mit mondott meg Vlad? Csupán azt, hogy kerül még a Müller az ő kezébe. Ez három év előtt történt, amikor még Trancu-Jassi volt a munkaügyek minisztere. A kegyelmes ur egyszer lejött Kolozsvárra inspicálni a munkásküldöttséget Müller vezette eléje, s előadta, hogy a miniszteri rendeletek elszakadnak az alsóbb hatóságok kezén.

— Na, kerül még maga az én kezembe!

Trancu-Jassi csendesesen bólintott. Okos megjegyzés. Helyénvaló dolog, hogy a sziguranca intellektuális osztályának főnöke rajta tartsa a kezét a munkásmozgalmon. Ápolni és istápolni kell a dolgozók osztályát.

Egészen egyszerűen: erről a kézről van szó csupán! Innen, hogy oly kifogástalan a biztonság ez a harmadéves buzgalom óv meg mindnyájunkat attól, hogy Erdélyben is láb-rakapjon a felelőtlenség szelleme, ez a két véd bennünket a rombolástól s ez akadályozza meg azt is, hogy védtelen embereket össze-verjenek az utcán. Ez a biztonság, mely most a megérdemelt hűvösre juttatta Simó professzor urat, Aradi szerkesztő urat, Grünwald könyvkereskedő urat és Müller szaktanácsi elnök urat, garantálja a tanulás szabadságát nem türi, hogy a temetési meneteket szétverjék az éretlenek, hogy a templomokat meganlizsálják ifjú tudósok s hogy a sirkerteket kémiai vegyületekre bontsák szét a tudomány ifjú hőrszai.

m. i.

Ujabb táviratok szerint Titulescu szállodájában fogadta a belgrádi sajtó képviselőit, s nyilatkozott Jugoszlávia és Románia viszonyáról. A viszony, — mondotta, — a legkitűnőbb, mert a multban sohasem volt konfliktus a két állam között. A kisántant egyértéket abban, hogy a békeszerződések drágán megszerzett területei megtartandók, az ellenkező véleményre a kisántant válasza: non possumus. A látóhatáron kicsiny felhők láthatók, ezekre azt mondjuk: hic sumus. Nyilatkozata végén megelégedését fejezte ki az Olaszország és Jugoszlávia közötti viszony javulása felett.

Tegnap délelőtt Titulescu Marinkovics külügyminiszter, Pelivánovics kabinetfőnök és Filidor belgrádi román követ kíséretében az Avala-hegyen megkoszoruzta az ismeretlen katona sírját.

A kisántant konferenciájára jugoszláv részről Marinkovics külügyminiszter, Pelivánovics kabinetfőnök, Szubotics követségi tanácsos és Pavelics titkár mennek Bukarestbe, s június tizenkilencedikén indulnak Belgrádból.

a női szavazatok megosztási arányának egészen pontos és országosan is érvényesnek tekinthető konstatálására. A hét városban tehát 40—50 percenttel több nő foglalt állást a császárságot és általában a régi rendet visszaáhitó német nemzetiek mellett, mint férfi. Jóval több nő, mint férfiszavazatot kapott aztán, kétségtelenül persze a papság befolyásának következtében a katolikus centrum is. Utóbbi tudvalevően hét, előbbi pedig husz mandátumot veszített, de vereségük a megítélések szerint sokkal, sőt talán kétszer ilyen nagy lett volna, ha az asszonyok nem szegődnek hozzájuk ekkora tömegben.

A demokraták nagyjában ugyanannyi vokst nyertek a nőktől, mint a férfiaktól, míg a szociáldemokraták már jelentékenyen kevesebbet. Ezzel szemben a szélső pártok: a fajvédők és kommunisták feltűnően kevés nőt vonzottak és főleg a férfiakból gyűjtötték össze szavazataikat.

Ezek a megállapítások mindenesetre amellet szólnak, hogy a nők többsége az életmód és divat minden szélsősége ellenére ma is konzervatív s hogy illetéknéppen az angol konzervatív kormány nem vetette el a súlykot, amikor szintén biztosította számukra a férfiakkal teljesen egyenlő választói jogot. Nagyon valószínű ugyanis, hogy a jövő tavasszal esedékes angol választások nem fogják megváltoztatni ezeket a jelenségeknek általános érvényességét.

—ian

Megérkezett
a legújabb típusu
DAUERWELLER
(ÖRÖKHULLÁMOSÍTÓ)
négy hónapra garantálva. 2564
MOLNÁR, Koronával szemben.

Négy ismert aradi gazdasági kapacitást díszmesterré avat az aradi Iparos Egylet

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az aradi Iparos Otthon négy ismert aradi közgazdasági kapacitást a középkori céhvilág összes ceremóniáinak alkalmazásával iparos mesterré avat.

Az aradi mesteravatás adeptuszai Marcus Mihail kamarai elnök, a Banca Romanească aradi vezérigazgatója, báró Andrányi Lajos, az ismert vasnagykereskedelmi vállalat tulajdonosa, Adler Andor nagykereskedő, az erdélyi Hitelbank elnökgazgatója és Zima Tibor, volt képviselő, az Ipartestületek Szövetségének elnöke.

Az aradi Iparos Otthon érdemeket kívánt jutalmazni, amikor a mesterré avatandó gazdasági reprezentánsokat kiválogatta. Marcus Mihail, a liberális párt legfőbb aradi gazdasági letéteményese, mindenkor a legjobb indulatot tanúsította az aradi Iparos Otthon iránt. Főként neki köszönhető az az 50.000 lejes szubvenció is, amit ideai költségvetésében az aradi iparkamara az Iparos Otthont támogatott. Báró Andrányi Lajosnak és Adler Andornak szintén az aradi iparos mozgalom erőteljes erkölcsi és anyagi támogatása körül vannak érdemei. Zima Tibor pedig, mint az Ipartestületek Szövetségének elnöke, az országos iparos mozgalom körül fejtett ki élénk tevékenységet.

A mesteravatás ünnepségei június 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődnek az aradi Iparos Otthon dísztermében. Reinhart Gyula elnök vezetésével. A mesterré avatandó kitüntetetteket a számukra kijelölt szakmák aradi vezetői iktatják be a mesterseg tagjai közé. Dr. Marcus Mihailnál Czeiler István butorgyáros, az aradi asztalosipar nevezte a képviselői a céhmestert, Andrányi bárót Assael Károly gépgyáros avatja lakatossá, Adler Andor festőmester lesz Glück József ipartestületi alelnök protektorátusával, míg Zima Tiborból cipész mestert farag Kártyás Lajos avatott keze.

A salvarsan 20 éves jubileuma

20 év előtt egy különös hír hozta izgalomba a világ orvosait. Ehrlich Pál, az akkor már híres és Nobel-díjjal jutalmazott frankfurti orvostanár bejelentette, hogy 605 kísérlet után sikertült megtalálnia a vérbaj, a szifilisz gyógyítását. A tudományos világ, amely Ehrlich alapvető kutatásait az élettan terén ismerte, felfigyelt s a betegek ezrei siettek a világ minden tájáról Frankfurtba gyógyulást keresni. Ehrlich gyógyszerét, melyet „606”-nak nevezett el, kezdetben ingyen bocsátotta az orvosok és betegek rendelkezésére, ezáltal nem megfelelő eseteket nem előírásosan kezeltek és az első hónapok nagy lelkesedését bizonyos szkepticizmus váltotta fel. A klinikák nagy gyakorlatu orvosai azonban felismerték a szer hatását, és a következő évek tapasztalatai megmutatták, hogy Ehrlich híveinek optimizmusa megokolt volt, a mester legyőzte a betegséget, s ezzel korának legnagyobb jótévője lett.

Ha ma a leltelt husz esztendőre visszapiantunk, megállapíthatjuk, hogy a szifilisz sokat vesztett félelmetességéből és erejéből.

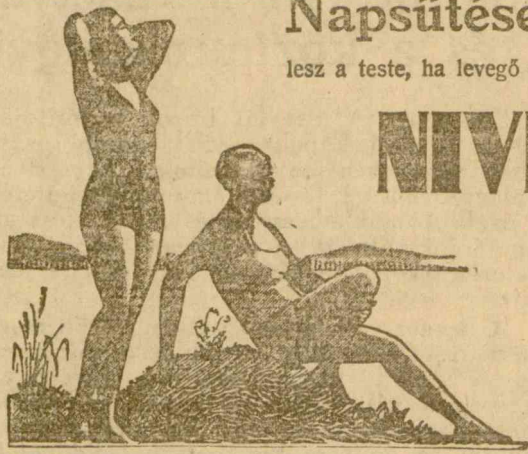
Szerte a világon használják Ehrlich gyógyszerét, a salvarsannak nevezett „606”-ot, a legelhagyottabb faluban is ismerik a betegek s már alig látni azokat a csunya sebeket, azokat a nehéz idegbetegségeket, melyeket a salvarsan bevezetése előtt alig tudtak gyógyítani. A neosalvarsan-éra óta a nemi betegek már nem titkolóznak, bizalommal fordulnak orvosukhoz és néhány heti kezelés után gyógyultak. A gyógyszer állami ellenőrzés mellett készül Németországban, sokezer vaggon megy évente szerte a világba és nálunk maga az állam importál évenként sok millió adagot. A vérbaj már nem réme az emberiségnek, és ma, husz esztendő után megállapíthatjuk, hogy a jelenkor és kulturánk történetében Ehrlich neve határkő, melytől közegegségünk hatalmas fellendülését számíthatjuk.

Ehrlich Pál, a frankfurti tudós neve már azelőtt is uttörő biológiai kutatásai révén fogalom volt az orvostudományban. A salvarsan összeállításával azonban ércnél szilárdabb emléket állított magának. A háboru alatt halt meg, nem érte meg azt az időt, mikor a nemi betegségek leküzdésére alakult nemzetközi konferencia egyhangúlag leszögezte, hogy a vérbaj csökkenése az egész világon kizárólag a salvarsannak köszönhető.

Dr. Fischer.

Napsütéses-barna

lesz a teste, ha levegő és napfürdők, utazások és vándorlások előtt

NIVEA-KRÉMMEL

bedörzsöli; mert a Nivea-Crém megerősíti a napsugarak sötétítő hatását. — Egyszersmind a Nivea-Krém megelőzi a fájdalmas, sötét veszedelmes napszúrás.

Csak a Nivea-Krém tartalmaz Eucerit-et, miben is csodálatos hatása áll.

Kapható dobozban és tubusban.

3004

A férj vette fel a hivatalos jelentést egy ismeretlen asszony öngyilkosságáról

Megrázó családi tragédia a kisbecskereki állomáson

Temesvárról jelenti tudósítónk: Tegnap reggel az egyik temesvári tehervonat elé vetette magát a kisbecskereki állomás főnök felesége, Varga Józsefné. Az asszony reggel négy óra tájban felkelt ágyából és öltözködni kezdett. Gyermekei megkérdezték, hogy hová megy, mire a halálra szánt asszony azt felelte, rosszul érzi magát és kimegy sétálni. Nem messzi az állomástól az ötös számú őrháznál az arra haladó tehervonat mozdonyvezetője észrevette már messziről, hogy egy asszony át halad a sineken. A mozdonyvezető vészjelt adott le, de akkor látta, hogy a szerencsétlen nő öngyilkosságra határozta magát, mert a vész jel hangjára nemhogy elugrott volna, hanem a sinekre dobta magát. A mozdonyvezető a mint a mai kihallgatáson előadta, azonnal fékezett, ellengőzt adott, de a vonatot nem volt képes megállítani. A tehervonat kocsijai áthaladtak az asszony testén, s azt borzalmasan összeroncolták, aztán megállt a vonat, de már a tehetetlen mozdonyvezető csak a tragédiát

állapította meg. Ujra elindult s pár perc múlva befutott a nagybecskereki állomásra és

leadta a jelentését a szerencsétlenségről az éppen szolgálatot teljesítő állomásfőnöknek, aki amíg a jegyzőkönyvet írta, nem is sejtette, hogy felesége véres tragédiájáról jegyez szűraz hivatalos adatokat.

Eppen befejezte az állomásfőnök a jegyzőkönyv megírását, amikor berreg a telefon s az ötös számú őrház őre jelenti az állomásfőnöknek, hogy a sineken vérben fekvő összeroncolt testű nőben

a főnök feleségét ismerte fel.

Az állomásfőnök kezéből kiesett a hallgató s zokogva borult a hivatal íróasztalára, majd felugrott és eszeveszetten futott a pályán felesége holttestéhez. Az öngyilkos asszony tettének oka ismeretlen.

Mi történt a máramarosí Leordinán a választások előtt

Hivatalos hatalommal való visszaélés és személyes szabadság megsértésének vádjai a felsővisói főszolgabíró ellen — A vád szerint a főszolgabíró revolvért akart rántani a nemzeti parasztpárt egyik kortesére

Máramarossziget. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Egy éve elmúlt már, hogy a liberális párt megrendezte az ország dicsőségére a nevezetes választásokat, de azok felett csak nem tud napirendre térni az ország közvéleménye. A különböző választási visszaélések miatt beadott bünvádi feljelentések törvényszéki tárgyalásain állandóan visszakísértnek.

Egy ilyen választási visszaélésből, illetve erőszakosságból kifolyólag került tegnap a vádottak padjára a máramarosszigeti törvényszéken Coman Gyula, a felsővisói járás főszolgabírójára, aki ellen dr. Filipcsuk Sándor felsővisói polgári iskolai tanár feljelentésére az ügyészség azt a vádat emelte, hogy a képviselőválasztásokat megelőző napon dr. Filipcsuk Sándort Leordinánról Felsővisóra vitette s ott éjjel két óráig a csendőrségen fogva tartotta, ami által visszaélt hivatalos hatalmával és megsértette dr. Filipcsuk személyes szabadságát.

A tegnapi főtárgyaláson, amelyet Moys Gyula törvényszéki elnök vezetett s amelyen a vádat dr. Simonca Emil ügyész képviselte, a védelmet pedig dr. Doros Titus volt averescanus prefektus látta el, — Coman Gyula főszolgabíró kijelentette, hogy a vád állításai nem felelnek meg a valóságnak, mert dr. Filipcsuk László a kérdéses napon valósággal lázító beszédeket tartott a faluban, az averescanusokat és a liberálisokat tolvajoknak nevezte s beszédében még a király személyéről is tett említést. A falu nyugalmanak a megóvása érdekében szükségesnek tartotta tehát az eltávolítását, de Felsővisóra érve dr. Filipcsuk mindjárt vissza is nyerte szabadságát.

Ezzel szemben a tanuként kihallgatott dr. Filipcsuk Sándor a következőleg adta elő a történeteket:

A nemzeti parasztpárt bizalmi férfiaként küldött ki a leonidai szavazókörzetbe. Én már egy nappal a választások előtt kiutaztam, mert ismertem a liberálisok választási módszereit és arra gondoltam, hogy a választások napjának reggelén fognak módot találni, hogy ne lehessenek a szavazás megkezdésekor Leordinán.

— A községben beszélgettem emberekkel, de a megengedett, már mint a törvény által megengedett propagandánál tovább nem mentem. A falu utcáján mentem, amikor szembe jött velem autón Coman főszolgabíró és rám kiáltott:

— Mit keres maga itt?

— Felvilágosítottam ott tartózkodókat okáról, mire így felelt:

— Majd meg fogom tanítani magát!

— Erre megparancsolta, hogy üljek fel az autójára s mikor én erre nem voltam hajlandó, a hátsó zsebéhez nyult, mint aki a revolvért akarja elővenni. Erre felültem az autóra, bementünk Felsővisóra, ahol Román csendőrmesterrel bezárattott s csak pártom vezetőjének hosszas közbenjárására sikertült éjjel után 1—2 óra tájban kiszabadulnom.

A bíróság ezután újabb tanukihallgatásokat rendelt el s a tárgyalás folytatását, amely elé Máramaros politikai köreiből nagy érdeklődéssel tekintenek — július 5-re halasztotta.

— Adomány. Az izr. nőegylet elnöksége hálásan köszöni Rosenberg Simon ur 400 lejes adományát a megnyitandó aggmenház javára.

— Szolgálatos gyógyszerárak. Június hó 16—30-ig a déli, éjjeli és vasárnapi szolgálatot Jekelius F. Remény-gyógyszertára, Kapu-utca 23. szám alatt és Klein Viktor Arany korona-gyógyszertára, Bolgárszeg, Katalin-utca 7. szám alatt látja el.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosságunk útján is feladhatók.

A * gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420, félévre 820, egész évre 1600 lej

— A primárválasztás tengeri kigyója új-ból kísért Székelyudvarhelyen. Tudósítónk jelenti: Két éve annak, hogy az időközben háromszor is megejtett primárválasztás eredményeként van is, nincs is primárja Székelyudvarhelynek. Ez az áldatlan helyzet a múlt év nyarán megoldottnak látszott azzal, hogy akkor a városi tanács Gönczy Gábor dr. ügyvédet primárnak választotta s ezáltal a sokáig vajdott primárkérdésnek véget vetett, minthogy a választás a törvényes keretek szellemtartásával eszközöltetett. De a városi tanács tagok terveznek s a román presztizs (?) érdekek végeznek. Az történt ugyanis, hogy a lefolyt egy év alatt a belügyminiszter nem erősítette meg a Gönczy megválasztását s ebből kifolyólag ő sem foglalta el a primári széket. Helyette a legidősebb tanács tag, mint helyettes látta el és látja el most is a primári teendőket. Közben többször kolportálták a hírt, hogy román ember lesz a primár, csak éppen okot nem találtak a Gönczy megválasztásának megsemmisítésére, amely ok azonban később, mint Pallas Athene a Zeus fejéből, önkéntelenül megszületett. Az ok Gönczy Gábor dr. primár és Jodál Gábor dr. tanács tag sósorsági viszonya. Igaz, hogy a két egyén nem vérszerinti rokon egymással, s csak feleségük révén, akik testvérek, rokonok, de hát egy román származású leendő primár érdekében ők együtt ketten a városi tanácsban összeférhetetlenek, s egyikük tanács tagságának meg kell szűnnie. Kétségtelen tehát, amint magyarpárti körökben kontemplálják, hogy a megszűnés verdiktje Gönczyre lesz marasztaló azért, hogy helyébe román ember ülhesse a primári székbe. Ennek útja előkészített azáltal, hogy a vármegyei tanácsból a városi-ba Nistor Joachim tanügyi inspektor delegáltatott. Ő most a deznált primár s ugy hírlök, hogy a nemsokára megejtendő választás eredményeként tényleges is lesz, mert amint beavattott forrásból halljuk, a legfelsőbb közigazgatási tanács Gönczy megválasztását megsemmisítőnek véleményezte, miért is rövid időn belül meg fog érkezni a belügyminisztériumból az új választás elrendelése. Eltekintve attól, hogy Nistor zsemélyében is egy kiváló és megértő egyént kapna primárjául Székelyudvarhely, a primárkérdésnek a román nemzetiség előtérbe tolasával való megoldási szorgalmazása a román eredet kihangsúlyozásával mégsem ildomos, ha mindjárt a „város érdekeit” is állítják oda cégérül. A város érdekeit a magyar Gönczy éppen úgy tudná szolgálni, mint a román Nistor, vagy más román ember. Tudná szolgálni akkor is, ha véletlenül vérszerinti rokonságban is állana Jodál nevű sósorával. A törvény rendelkezése, úgy tudjuk, nem tartja inkompatibilisnek a jelen esetben vázolt sósorsági viszonyt az együttműködésben. De hát hiába! A „város érdeke” megköveteli, hogy román ember legyen a primárja Székelyudvarhelynek. S az érdek a döntő tényező.

— Városi közgyűlés. Brassó törvényhatósági város községi tanácsa június hó 18-án, hétfőn délelőtt 9 órakor közgyűlést tart a régi tanács ház nagytermében.

— Lögyakorlatok a Pojánában. A brassói második vadászrezd június 28-ig minden kedden és péntek a Pojána Orendi-erdejében lögyakorlatot tart.

* A Romániai Alkalmazottak Szövetségének brassói csoportja f. hó 18-án, hétfőn este fél 9 órai kezdettel gyűlést tart a Vasut-utca 3 sz. alatti helyiségében. Kérjük a kartársak pontos és minél nagyobb számban való megjelenését.

Konfliktus a kereszttvári alagutat építő vállalat és a közmunkaügyi minisztérium között

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok egyik legutóbbi számában részletesen foglalkoztunk a kereszttvári alagutépítésnél történt munkabeszüntetés ügyével. A munkabeszüntetés miatt most az alagutépítő vállalat és a közmunkaügyi minisztérium között a viszony konfliktussá mélyült.

A Berger-vállalat és az állam között megkötött szerződés az a klauzulát tartalmazza, hogy a munkaügyi minisztérium köteles az alagutépítő vállalatnak a munka előhaladásának arányában fizetni. Ha a vállalat az alagutat az építésre kiszabott határidő előtt elkészíti, akkor külön jutalmat kap, viszont, ha a határidőn túl sem készül el, a vállalkozó fizet pönálét.

A munkálatok teljes erővel folytak, amíg nemrégiben, — amint már jelentettük, — a vállalat kénytelen volt beszüntetni a munkát, mert a közmunkaügyi minisztérium nem tett eleget szerződésbeli kötelezettségének, s nem adott pénzt. Pedig már csak az alagut betonozási munkálatait kellene elvégezni, s azokat az utolsó simításokat, amelyek elvég-

zése után át lehetne adni az alagutat a forgalomnak.

Az alagutépítő-vállalat hiába árasztotta el a közlekedésügyi minisztériumot pénzt kérő átiratokkal, a miniszter nem fizetett. A betonozási munkálatokat viszont folyamatosan kell végezni, a munkálatokat megszakítani nem szabad, mert a megszakítás az egész eddigi munkát veszélyezteteti. Ez a munkálatok beszüntetésével tényleg be is következett. Az eddigi betonozás omlásnak indult, s ha ez a stagnálás még tart, az egész építmény összedől.

A konfliktus abból keletkezett az építő-vállalat és a közmunkaügyi miniszter között, hogy a miniszter vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, vajjon az alagut beomlása valóban a pénz hiánya miatt következett be, vagy pedig az eddigi munkálatok esetleges felületessége miatt? Mert ebben az utóbbi esetben az építővállalatnak kellene viselnie az ujjáépítés költségeit.

Illetékes körökben az a felfogás, hogy az ügyet minél sürgősebben el kell intézni, mert a további halogatás az egész eddigi munkát eredménytelenné tenné.

Száznolcvan ember sztrájkol az aradi Astra-gyárban

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délelőtt az aradi Astra gyár kovács- és lakatos műhelyben 180 ember várattalul beszüntette a munkát. A sztrájkolóknak részben szakképzett munkás, akiket a gyár nem tud egyhamar helyettesíteni. A tárgyalások még nem indultak meg még és a jelek szerint nagyon el van keseredve a borzalmas nyomor megegyezésre nincs kilátás, mert a munkásság nagyon el van keseredve a borzalmas nyomor miatt, melybe a gyára juttatta őket.

A munkafelügyelő a munkásságnak teljes szabad kezét adott és elismerte kérésük jogoságát.

* UTAZÁSI ÉS VIZUMKEDVEZMÉNYEK, vársári igazolványok Aronsoln, Menetjegyirodában.

* Faust-Gounod örökbeosul operáját adja elő a brassói Georghe Dima zeneegyesület június 21, csütörtökön este fél kilenc órai kezdettel a következő országos hírű énekesekkel: Faust; Emil Marinescu, Mephisto; George Florescu, Valentin; Dr. Joan Hozan, Marta; Eleonora Stefanescu. 150 tagú énekkar. Blum karnagy vezényli az előadást, a városi zenekar közreműködésével. Az előadást június 23-án, szombaton, ugyanezekkel a szereplőkkel megismétlik. Helyárak: nagy páholy 800 lej, kis páholy 400 lej, balkon 200 lej, 1—10 sorig 150 lej, támlaszék 80 lej, II. rendű támlaszék 50 lej, galeria 40 lej. Siessen mindenki megváltani jegyét erre a nagyszabású opera estélyre. Jegyek az Astra (Apolló) pénztáránál kaphatók, egész nap.

* „Izsák tánciskola” Bul. Reg. Ferdinand 7. (Gewerbeverein) A tanulmány és gyermekek szünidő tanfolyama f. év július hó 2-án kezdődik. Beiratkozni naponta 12—14 óráig Vár-utca 110 szám alatt lehet.

RADIUM

A világ legértékesebb és leghatásosabb gyógyszere!

Professzor Dr. Gr. Antipa, Gh. A. Duna, Dr. Cociasu és Dr. V. Hankó hivatalos vegyvizsgálati bizonylata szerint tartalmaz az

	Előpatáki víz	Matild-víz
Szilárd-részek	4.2507	6.1205
Szénsav	1.6440	4.5441
Radium	0.10%	0.62%

Tehát a MATILD gyógyvíz a legértékesebb a világon!

Raktárak: Az ország minden városában! Kapható mindenütt!

Forráskezelőség: G. FLEISCHER, Brassó.

2977

Hirdessen a Brassói Lapokban

Az aradi tanács körüli harcok meghozták a közeledést a magyar párt és a reformisták között

Közös értekezletre ültek össze a tagozat és a disszidensek vezetői — A reformistáknak szakítaniok kell a liberálisokkal, ha őszinte együttműködést akarnak

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az aradi városi tanács új állandó bizottsága körüli harcok végre meghozták azt a közeledést a magyar párt és a reformisták között, amit a legnagyobb örömmel üdvözölhetünk s aminek üdvös következményei elé nemcsak az aradi, hanem az egész erdélyi magyarság nagy várakozással tekinthet.

Tudósítónk jelentése szerint pénteken a hivatalos magyar párt és a reformisták vezetői közös értekezletre ültek össze. A magyar párt részéről Széll Lajos, Parecz Béla és Szantai Lajos, a reformisták részéről Zima Tibor és Krenner Zoltán vettek részt ezen az értekezleten, amelyen a közös munka feltételeiben, — egyelőre a város politikai terén, — elvben megegyeztek. Részletkérdésekben a közgyűlés dönt. Az értekezleten kiderült, hogy lényeges differenciák a párt és a disszidensek között nincsenek.

Munkatársunk az értekezlet után beszélgetést folytatott Barabás Bélával, aki a következőket jelentette ki:

— Az aradi magyar párti tagozat a liberálisokkal semmiféle együttműködésre nem hajlandó. Ezt, mint alapföltételt szögeztük le. Föltételünk volt az is, hogy amennyiben az esetleges tanácstagválasztásoknál a prefektus

valakit fölkérne a listára, úgy az, vagy azok, a párt beleegyezését is kikéri. Ilyen formában megoldható lenne, hogy a magyar párt képviselőt ne legyen az új aradi tanácsban, a nélkül, hogy kénytelen lenne támogatni a liberálisokat. Végleges döntés azonban csak Georgescu prefektus hazajövetele után várható.

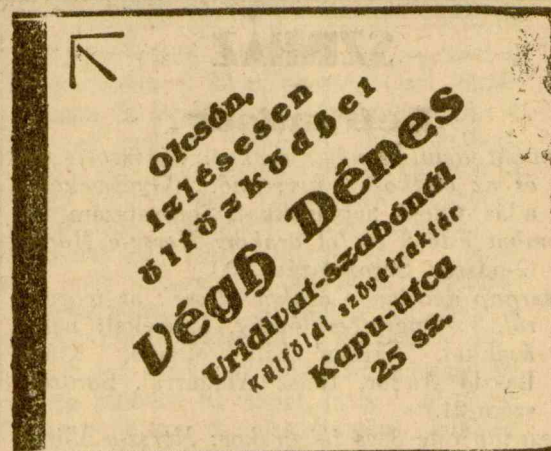
Az aradi nemzeti-parasztpárti körök azt a hirt lanszírozzák, hogy a miniszter az aradi tanácsot nem osztja fel, mert a liberális párt és a nemzeti-parasztpárt között Bukarestben most folyó tárgyalásokon a nemzeti-parasztpártiak egyik kikötése az aradi tanács ügye lesz. Ebben az esetben a feloszlás későbbre halasztódna.

A reformisták és magyar párti tagozat közötti béke hírére az aradi magyarság nagy örömmel fogadja. Az általános vélemény az, hogy Krenneréknek a párton belüli ellenzéki sége ellen nem merülhetnek föl kifogások, már csak azért sem, mert ez üdvösen és serkentően hatna a párt munkájára is. A liberálisok felé való orientálódással viszont végleg és tiszta lélekkel kell szakítaniok a reformistáknak, mert az együttműködés csak így lehet tartós és őszinte.

SPORT

— A brassói kerületi vívóverseny. Szombat délelőtt kisszámu résztvevővel bonyolították le a brassói kerületi kardvívóversenyt. Az összes résztvevők a KSTSV (Olympia) tagjai voltak. A versenyen nem vettek részt a helyőrség tisztjei, sem pedig egyetlen magyar vívó a brassói sportegyesületek tagjai közül. A vívók két csoportban versenyeztek: szeniorok és juniorok. A szeniorok pontversenyét Hönig nyerte 35 ponttal. Második Schuster 31, harmadik Pawlik mérnök 30 ponttal. Vivásban 1. Schuster. 2. Hönig. 3. Pawlik. Tussarány: Pawlik—Schuster 4:0, Pawlik—Hönig 4:2, Hönig—Schuster 4:2. Az ifjúsági versenyben 1. Schoch 32 ponttal. 2. Schmidt 31, 3. Böhm 30. 4. Székely 28, 5. Petri 27 ponttal. Vivásban 1. Schmidt 5 győzelem 9 tuss, 2. Székely 3 győzelem 12 tuss, 3. Böhm 2 győzelem 13 tuss, 4. Schoch 1 győzelem 14 tuss, 5. Petri 1 győzelem 14 tuss. A zsüri tagjai Zeidner, Gebauer és Heiderer őrnagyok és Preiss kapitány voltak. Az esélyre tervezett vívóakadémia a szász diákok vizsgái miatt elmarad.

— A vasárnapi boxmérkőzés. A francia, magyar és román boxolók vasárnapi nagy nemzetközi mérkőzésére a brassói rendezőbizott-

nyilvánul meg. Beck, a német boxolók szövetségének kiküldöttje, aki az egyik legnagyobb német sportlapnak is a munkatársa, szintén végignézi a nagy viadalt. A bukaresti sportsajtót Vogel A., a Dimineata ismert sportrovat vezetője fogja képviselni. A boxmérkőzésre szóló belépőjegyek a megrendezéssel járó nagy költségekhez képest, aránylag olcsók lesznek.

Rond francia boxoló.

Állóhely negyven lej, tribün ülőhelyek hatvan lejtől feljebb. A Brasovia pályára eddig érvényes szabadjegyek és tiszteletjegyek a vasárnapi boxmérkőzésre nem érvényesek. A versenyt a brassói kerület (Comitetul Regional) közreműködésével a Brasovia Sport Club és újságírók rendezik. Jegyek szombat estig a Klingsornál kaphatók.

Nyílttér

Nyilatkozat.

A Brassói Lapok f. hó 11-iki 130-as számában „Drága fényképet csinált Adler fényképész Stoiceanu lelkésznek” cím alatt egy cikk jelent meg.

Feltevételek elkerülése végett közölnöm kell, hogy Brassóban két fényképészeti műterem van, amelynek tulajdonosait Adlernek hívják, még pedig a Kapu-utca 14. szám alatti 58 év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő és az én tulajdonomat képező „Foto Adler”, továbbá a „Foto Angelo”, amelynek tulajdonosát szintén Adlernek hívják.

Ezután adom t. ügyfeleimnek és t. ve-
vőimnek tudomására, hogy nekem, vagy vállalatomnak a történt incidenssel, az utóbb említett műteremmel és vezetőivel egy év előtti kilépésük óta semmiféle üzleti kapcsolat nem nincsen.

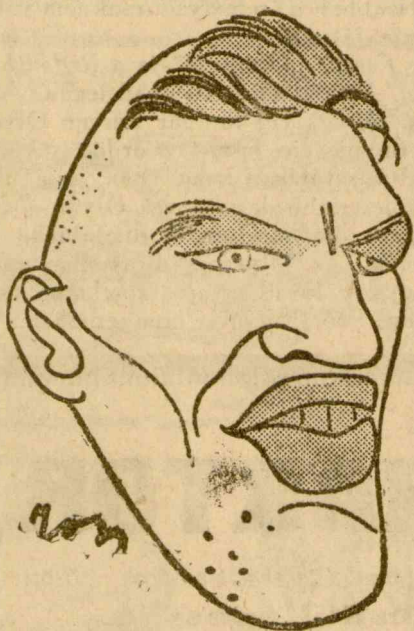
„Foto Adler”
Adler Oszkár

Brassó, Kapu-utca 14. szám.

Dési előfizetőink tudomására hozzuk, hogy ifj. Nagy Péter úrtól a lapok hanyag kezelése miatt megbízatásunkat visszavontuk s így nevezett a jövőben nevünkben semmilyen tevékenységre feljogosítva nincsen. — Egyben közöljük, hogy dési képviselőtünkkel Vincze Mihály urat biztunk meg, (Urania mozgó), aki mindennemű reklamáció stb. ügyben azonnal intézkedik, felvilágosításokat ad, felvesz előfizetéseket, hirdetéseket, stb. stb.

Brassói Lapok kiadóhivatala

E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

David francia boxoló.

ság minden előkészületet megtett. Az ünnepélyes fogadtatás, mint megírtuk, vasárnap délelőtt tizenegy órakor lesz a Korona kávéház előtt, a mérkőzés kedvező idő esetén a Brasovia pálya közepén felállított ringben délután hat órakor kezdődik. Kedvezőtlen idő esetén az Apolló színpadán bonyolítják le a mérkőzéseket. A boxmérkőzés iránt nagy érdeklődés

Nagy harisnyavásár!

Raktár leépítés, olcsó árak

10% engedménnyel

M. BLATT

harisnyaáruház

Brassó, Kapu-u. 38.

Női Házi kötött harisnya	—	33
„ Muszlin flór	—	78
„ Cérna flór	—	90
„ Cristal fátýol	—	140
„ L. B. O. cérna	—	190
„ Selyem adesgo 45 harisnya	—	290
„ harisnya	—	95
„ Selyem Ref. nadrág	—	220
„ combiné	—	390
„ Macés Ref. nadrág	—	68
6 pár férfi pastel harisnya	—	105
6 „ melle	—	180
6 „ Jagard	—	230
6 „ selyem	—	380
Női kötött costüm	—	1300
„ mellény	—	490
Fürdőruha 160 lejtől	—	525-ig

Dus választék női és férfi keztyűkben.

2970

„Blatt” harisnya J ó és tartós

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat délután négy órakor: Borszemjankó és az elátkozott hercegnő. (Gyermekeledés Olcsó helyárral. Sorozatszám 19)

Szombat este 8 és fél órakor: Mersz-e Märy? (2-adszor. Sorozatszám 20.)

Vasárnap délután 4 órakor: Mesék az írógépről. (Operett-ujdonság. Mérsékelt helyárral. Farkas Lili, Mende Klári, László Andor, Ihász Aladár. Sorozatszám 21.)

Vasárnap este 8 és fél órakor: Mersz-e Märy? (3-adszor. Sorozatszám 22.)

Hétfőn: Mersz-e Märy? (4-edszer. Sorozatszám 23.)

Kedd: A Dybuck. Az amerikai és európai színpadok leghíresebb és legizgalmasabb szenzációja Ujdonság, először. Héber kabalisztikus legenda. Sorozat szám: 24.

Szerda: Csókhercegnő. Operette-ujdonság először. A kolozsvári színházi évad egyik legnagyobb sikerű ujdonsága. Kolbay Ildikó, László Andor, Ihász Aladár főléptével. Kun Magda vendégjátékával. Sorozatszám: 25.

Csütörtök: Nincs előadás

Péntek: Judás Iskariót. Nikodémusz Károly pályadíjat nyert, hatalmas bibliai tragédiája. Sorozat szám: 26.

Szombat (a Redoutban) Olympia. Molnár Ferencnek, az „Ördög”, „Liliom”, „Játék a kastélyban” szerzőjének legújabb darabja. A budapesti Magyar Színházban egymásután 100 előadást ért meg. Évek óta a legdiadalmasabb sikerű prózai ujdonság. Poór Lili első fellépése. Sorozat szám: 27.

Szombat d. u. 4 órakor: Aranyhattyu. Operette ujdonság, 4-szer Kolbay Ildikóval, Mende Kláival, Kiss Manyival, László Andorral, Ihász Aladár. Mérsékelt helyárral. Sorozat szám: 28.

Vasárnap este fél 9 órakor: Tatárjárás. Operette repris. Sorozat szám: 29.

A heti műsorra tűzött összes előadások jegyei előre megválthatók az Apolló pénztáránál délelőtt 9-től 1-ig és délután 6 órától 8 óráig.

MERSZ-E MARY?

A negyedes ház után, mely csütörtökön az ibseni ünnepi előadáson a tömeg távolléte miatt szünykezett, pénteken tele ház sajnálkozott azokon, akik nem lehettek ott a látványos angol revue premierjén. Hiába, a könnyű művésznő nagy főrja van a súlyos Morállal szemben, amit szemtől szembe nem szívesen lát a leuge és parfümös lelkiismeret. A Mersz-e Märy? már egészen másképp mér: minden csupa csillanás, villanás, csupa mozgás, változat, vídamság; a színek és hangok kaleidoszkop káprazata pillanatig sem enged magára eszmélni a gondot, a gondolatot, a kritikát; mire meg akarjuk mérni már el is illant és csak a késő éjféli mutatója jelzi, mi is ment itt végbe tulajdonképpen három órán keresztül. Nem volna revue a revue, ha el lehetne mondani a meséjét; ha nem volna az a mese olyan sovány, mint egy tipikus angol miss, s olyan igénytelen, mint egy bicsérdista. Azonban a kicsi mag körül, ami az amerikai nagypapa és a házasságtörési színjáték a bünbák divánal,

egy egész világ — szinte úgy tetszik, mintha a félvilág — forog tarka-barka egyvelegben. És közben suttog, sistereg, sipol, sikolt, rikant, rikácsol, recseg és rocsog a jazz és libbennek elő és libbennek tova a ballett tünderei és a primadonna-hercegnő a hercegnőkkel, s valamennyi a párhuzamos, lovagokkal, minden percben más-más kosztümben, más-más szerepben, más-más táncoló tónusban. A rendezés elsőrangú. Az egész revuen át százféle kép, ezerféle mozdulat és sehol egyetlen gikszer, egy mákszemnyi fennakadás. A sok szép jelmez ép úgy érvényesül, mint a sokféle csoport és a szingazdag diszlettábor, s a gyors tempó ép úgy, mint az ötlets elrendezés féteti, hogy nem vagyunk a párisi Moulin géban, de még a budapesti fővárosi színpadban, de még a kolozsvári nemzetiben sem. A színészek is minden kedvüket, s érvényesülő értéküket beleviszik szereptelen szerepükbe; kivált Ihász Aladár egészséges humora talált pompás hangot és formát az egységes revuehangulat biztosítására. Kolbay Ildikó fényes toalettjeivel, Mende Klári pajkos temperamentumával, Kiss Manyi bűvészi táncával, Farkas Lili kellemes énekével, s mindegyik a másik „erényével” is, hatott. A férfiak, László Andor Réthely, Leövey, Fülöp, Selmecy és Izsó szintén sikerrel szolgálták a sikert. Kar, zene, kifogástalan. A zsúfolt ház osztatlan tetszéssel fogadta a látványos és mozgalmas darabot.

A Dybuck. Igazi világszenzációt hirdet a színházi műsor kedde este. A „Dybuck” című héber kabalisztikus legendát fogják bemutatni, ezt a misztikus és izgalmas drámai ujdonságot, amely diadalal járja be Európa és Amerika minden nagy városának színpadát, A „Dybuck” valósággal lenyűgözi a nézők érdeklődését. A „Dybuck” egyetlen egyszer kerül bemutatásra Brassóban: Kedden este Csókhercegnő. A legvidámabb, legfrissebb zenéjű, legmodernebb operette-ujdonság a Csókhercegnő. Zenéjét Schreiber Aladár komponálta, szövegét Körösi Zoltán írta. Kolozsvárott az idei évad egyik legdiadalmasabb sikerű operette-ujdonsága a Csókhercegnő volt. A közönség nem tudott betelni a zene szépségeivel, a táncok változatosságával s a szöveg ötletességével. Szerdán este lesz Brassóban a Csókhercegnő premiereje. S minthogy másnap, csütörtökön az Apollóban román előadás lesz, így az előadás nem ismételt meg s ennek következtében a Csókhercegnő ezen a héten csak egyetlen egyszer fog színrekerülni. Szerdán. A Csókhercegnő főszereplői: Kolbay Ildikó, Kun Magda (mint vendég), László Andor Ihász Aladár.

Judás Iskariót. Pénteken este mutatják be az Apollóban Nikodémusz Károly rendkívüli hatású, mozgalmas, pályadíjat nyert, megrázó tragédiáját, a Judás Iskariót. A nagyszemélyzetű darabban a személyzet csaknem valamennyi tagja játszik.

Molnár Ferenc „Olympia”-ja a Redoutban Poór Lilivel. Az idei színházi évad legnagyobb szenzációja kétségkívül Molnár Ferenc Olympia-jának premiereje lesz. Az ördög, Vörös malom, Hattyu, Játék a kastélyban — világhírű szerzőjének legújabb darabja, az Olympia budapesti sikere óta megkezdte diadalutját az egész világon. Az Olympia Brassóban csak egyetlen egyszer kerül színre szombaton este. a Redoutban, Poór Lilivel a címszerepben.

Művészasszony

Irta: Sz. Solymos Bea (29)

— Semmi! — szólt a harmadik. Senki sem erőlködött.

— Elmehe! — szólt egy rövid véghatározat.

Aztán kopogás hallatszott.

— Levelet hoztak — szólt egy szolgál hangja.

Valaki átvette, Dalma hallotta a boríték felbontását.

— Rendben van, meglesz, — szólt az, aki a levelet felbontotta.

A szolgál kiment.

Suttogtak-bugtak, végre Dalma hegyes füle kivette a báró Rottenheim nevet.

— Vedd csak vissza azt a kis csendéletet, mondta megélt hangon a levél átvője.

— Szamarak vagytok, hogy ilyen jó kis képet visszaszabtok.

— Majd a nyolcas terembe jó lesz közép-re.

Szóval megkegyelmeztek az előbb visszalőköt kis képnek, — állapította meg Dalma. Megtalálta az összefüggést. Rottenheim báró?

Egy nagy iromba kép kerülhetett sorra, a hangról ítélve.

— Hisz ez pompás, zseniális dolog — bökkentette ki valamelyik.

— Ki festette, nem tudod? Hallatszott egy suttogó hang, mert a név el volt a képen takarva.

— Nem tudom, látatom, valami ismeretlen, de jó, be kell venni.

— Ugyan, ezt a rettenetes butordarabot hiszen vagy hat képet nyom ki a helyéből.

Ugy látszik, nem akadt pártfogója ennek az ismeretlen zseninek.

Félretolták, újra következett egy.

Dalma semmi megjegyzést nem hallott, csak egyhangulag a „Tauglich” szót.

Azután egy kis rőfögéshez hasonló nevetés lapult meg az ajtó sarkában.

De Dalmának lehült a művészi ambíciója. Nem volt kedve a képet beadni. Senkit nem ismert, azt pedig nem érezte, hogy a zsenialitásért átvesszik tőle. Magát mutogatni sem volt kedve.

Elszomorodva készülődött össze, hogy ki-menjen.

Már az ajtó felé tartott.

Egyszerre a zsűrteremből valaki felszakitotta az ajtót és egy öreg faun arcú férfi jelent meg, Dalmától csaknem megijedve.

Először nagyon haragos arcot vágott, de Dalma poruló ifjúsága megnyitotta haragját.

— Hogy kerül ide a kisasszony? És mi járathat van nem a legjobbkor?

Dalma dadogott és a képeit még jobban a hóna alá szorította.

A mester megértette és gondosan betette a maga után nyitva hagyott ajtót.

— Képeket hozott talán a papától vagy kitől kicsike?

— A magam festményei — hebegte Dalma.

— Későn jött a kicsike. Későn. No de megnézzük, tehetünk-e valamit? és Dalma arcát megcsipkedte.

A leány haragos duzzogó arcot vágott.

— Csak nem karmolni kis vadmacska!

Ha jóban akar velem lenni, csak barátságos arcot kicsikém!

Dalmát sértette ez a vállveregetés és szobalányos kezelés.

— Én külföldön végzett művész vagyok! — vágta oda Dalma.

— Csak csendesen, kedveském. Ugy-ugy, hát mit tud a művészöcske? Nézzük — és erőre kihúzta Dalma karja alól a képeket — szétszedte és a kályhához támasztotta őket. Szemét összehúzta, tenyerét a homlokához emelte, majd derűs arccal megszólalt:

— Bravó kis művész — a kép jó kis dolog. Egy Salome fej. hehehe! Nem rossz — ne. Maga tud így is nézni? És milyen szép kis didije van — és a leány melle után kapott a vén faun.

(Folytatjuk.)

A világhírű amerikai

„WALLIS”-TRAKTOR

minden tekintetben a legelső helyen áll a ma létező összes traktorok között.

Kiváló teljesítőképesség.

Minimális petróleum fogyasztás.

A legnagyobb munkabírást mellett egyike a legkönnyebbeknek.

Nagyságos Beczássy Imre ur, dálnoki uradalma részére, kifejezetten „WALLIS”-traktort hozatott, melyet érdeklődők a dálnoki uradalmon bármikor üzemben megtekinthetnek.

Képviselőt és lerakat:

BAUER JÓZSEF gazdasági gépjavító műhely

BRASSÓ, Hosszu-utca 146.

KÖZGAZDASÁG

Építsenek telefont Máramaros és Bukovina között

Június 26-án cseh és lengyel területen át megnyílik a peage-forgalom

Máramarossziget. (A Brassói Lapok indítójától.) A máramarosi kereskedelem minden módot megragad, hogy kátyuba jutott úterét valahogyan ismét utnak indítsa, s régi, jól megalapozott összeköttetéseit ismét felvegye. Máramaros régi kereskedelmi kapcsolata valamikor nem is annyira az ország beljé felé, mint Galicia és Bukovina felé irányult, s ma is az lenne az óhaja és talpra állásának egyedüli eszköze, ha ezen régi piaci lehetőségehez képest ismét rendelkezésre állnának. Galicia azonban ma már Lengyelországban fekszik, ellenben itt van velünk egy határos Máramarossal, de amellyel éppen az új államalakulások folytán nincsen meg sem a vasuti, sem a közvetlen postai kapcsolata. Pedig most is nagyon sok hasonérdek fűzik egymáshoz ezt a két országrészt, a közeljövőben pedig a kapcsolat is intenzívebb lesz.

Jeleztük már ugyanis a Brassói Lapokban, hogy június folyamán Körösmezőn át megnyílik a cseh-lengyel vasuti forgalom, illetve ezen a vonalon át meglesz Máramaros és Bukovina között a közvetlen vasuti összeköttetés.

Most egészen megbízható forrásból közöljük, hogy Máramarosszigetről június 26-tól kezdve közvetlenül lehet utazni Csernovitzba két idegen ország területén át.

A Máramarosszigetről induló román szerelvény Visóvölgyénél cseh kocsikat is fog kapni, melyeket Körösmezőnél letesz, onnan viszont lengyel kocsikat visz Staniszlau és Lengyelország bukovinai határáig. Itt ismét letesz a lengyel kocsikat s mint tiszta román szerelvény fut be Csernovitzba.

A Máramarosszigeten felszálló utas tehát a román kocsiban minden utlevél

nélkül utazhat Cseh- és Lengyelországon át Bukovinába.

Természetesen cseh és lengyel területen leszállani nem szabad, aminek ellenőrzésére a vonatot Visóvölgytől a bukovinai határig grancsárok fogják kísérni.

Aki természetesen Cseh vagy Lengyelországba utazik, az Visóvölgyön leszáll, utlevélét láttamoztatja s ugyanazon szerelvény cseh, illetve lengyel kocsiában folytatja útját.

Kétségtelen, hogy ennek a vonalnak a megnyitása — amellet, hogy egész Erdélyt közelebb hozza Bukovinához, — helyreállítja elsősorban Máramaros és Bukovina régi kereskedelmi kapcsolatát.

A vasutvonal közeli megnyitása és az így keletkező perspektívák indították most a máramarosi Sfatul Negustoresc elnökségét arra, hogy a nagyváradi posta és távirat igazgatóságtól a Máramaros-Bukovina közötti telefonvonal kiépítését kérje. Ma ugyanis az a helyzet, hogy a Máramarosszigettől a bukovinai határon fekvő Borsáig megvan a telefon, Csernovitztól visszafelé Dorna Vatráig szintén, ellenben hiányzik a Borsá és Dorna Vatra közötti, a Priszlop hágón áthaladó mintegy 80 kilométer hosszú vonal. A telefonpóznák itt is a legtöbb helyen megvannak, mert hiszen a németek a háború alatt kiépítették ezt a hálózatot, ellenben ma már hiányosak, a drótoknak pedig nyomuk sincsen.

Emellet azt is kéri a máramarosi Sfatul Negustoresc, hogy a postaigazgatóság állítsa be Szigeten az állandó éjjeli vagy legalább is esti telefonforgalmat úgy a helyi, mint az interurbán forgalomban. Ma ugyanis mindössze este kilenc óráig tart szolgálatot a szigeti posta.

során elérték s végül azt, hogy ezen trágyák közül melyeket fogyasztják évente nagyobb mennyiségben, rájövünk, hogy mindenesetre a mérszénitrogén az elsőbbség. Különösen nitrogén-trágya, mely mintegy 20% nitrogént és 60% égetett meszet tartalmaz s így nemcsak, mint értékes nitrogén-trágya hat, hanem előnyösen befolyásolja a talaj biológiai folyamatát. Helyes alkalmazás mellett magas terméseredményeket biztosít s ezidő-szerint egyúttal a legolcsóbb nitrogén-műtrágya.

Nagy szerepet játszik az összes művelési ágaknál s így a rövidesen időszerű őszi trá-

gyázásnál, különösen a kalászos növényeknél a legjobb eredménnyel alkalmazható. Őszi búzáknak, rozsnak és árpnak speciális műtrágyája a mérszénitrogén, melyből 100—150 kg. adható kat. holdanként, s aszerint, hogy kötött, nehéz-e a talaj, vagy könnyű, egy részét már őszi s egy részét pedig tavasszal fejtrágyaképpen. A kalászosoknak egy másik fő tápszára a phosphorsav, mely viszonyaink között a legsikeresebben superphosphattal elégíthető ki, míg a kálisó főleg homokos talajokon szükséges.

Az ősziak közül a repce trágyázása érdemel még különös figyelmet, mely „nitrogén-éhes” növény s így a mérszénitrogént különös eredménnyel hálálja meg. Adható mennyiség 100—120 kg. kat. holdanként. Rét és legelő, valamint a szőlő abban az esetben trágyázható már őszi mérszénitrogénnel, ha sli fekvésű és kötött talajon termeszük. Az adandó mérszénitrogénmennyiség a talaj s annak művelési állapotától függ. Különösen meghálálják az erős nitrogéntrágyázást (kb. 200 kg. kat. holdanként) s kellő mennyiségű superphosphat és kálisót.

(—) A „Británia” Angol-Román Biztosító Részvénytársaság brassói vezérképviselése információs osztályt rendezett be és készséggel áll a nagyközönség rendelkezésére bármilyen biztosítási okmány díjmentes felülvizsgálására. Strada Porțil 69 sz. Telefon 5—18.

(—) Szász pénzüintézetek tömörülése. A napokban több városban szász bankok rendkívüli közgyűlést tartottak, amelyen ezen bankok egybeolvadása, fuziója lett elhatározva. Arról van ugyanis szó, hogy a Burzenländer Bank Brassóban a Mediascher Bank Medgyesen, aradi, nagydísznódi és nagyszebeni fiókjával és a Vereinigte Bistritzer Sparkassen Besztercebén a Hermannstädter Allgemeine Sparkassával fuzionálnak. Ezen fuziók által a nagyszebeni általános takarékpénztár vezetése alatt egy 150 millió lej alaptőkével, 62 millió lej nyílt tartalékokkal és 800 millió lej betétekkel, összesen tehát 1 milliárd lejnél nagyobb forgó tőkével rendelkező, vidéki viszonyokhoz képest tehát hatalmasnak mondható pénzüintézet fog keletkezni, melynek hálá hitelképességének és terjedelmes fiókhálózatának (Arad, Bistrița, Brașov, Călnădia, Cluj, Lovrin, Mediaș, Timișoara, Târgu Mureș) úgy a belföldi forgalomban, mint a külföldi tőkepiacokhoz való relációkban jelentős szerep fog jutni.

Aki szereti lapunkat ajánlja mindenütt minden magyar olvasónak a Brassói Lapokat.

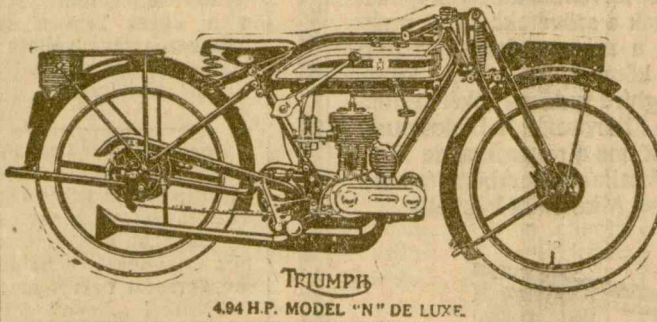
Az ősziak műtrágyázása.

Gyakorlott és a mai kor követelményeinek megfelelő gazda nem látja ma már szükségesnek rámutatni arra, hogy állandóan figyelni kell még a legközönségesebben termesztett növényeket is, azokat a lehetőségeket, melyek az adott körülmények között az elérhető legnagyobb terméshozamok bekövetkezését célozzák. Szükséges ez pedig azért, mert időközben megváltoztak a gazdálkodásra kihatással levő körülmények. Ismertté lettek újabb és a talaj, valamint éghajlati viszonyainknak alkalmasabb műtrágyák és a gyakorlatban s kísérletek alkalmával jobban bevált, javított eljárások.

Tudjuk, hogy a növények létezése, fejlődése, valamint magas terméseredmények elérése szempontjából a legfontosabb növényi tápanyag a nitrogén, mely fontos tápszára a növényi sejtekben fejlődő fehérjéknek, amelyekkel a tápanyagok (phosphorsav) segítségével élve a növényi élet, egészséges üde lombok, majd duzzadó bő termés. Azt, hogy a növények különösképpen a nitrogénéhes növények létezésük legfőbb istállótrágyával egyedül nem elégíthető ki, az ma már kétséget sem szenved s feltétlenül gondoskodni kell arról, hogy a hasznos növényeink ebbeli szükségletét mesterséges trágyákkal pótolhassuk, mert az istállótrágya főleg a kapás növényeknek szükséges, úgy hogy a gabona félékhez nem jut elegendő. Nem közömbös azonban, úgy a jóveldelemzőség, mint a talaj fizikai tulajdonságai szempontjából az, hogy a talaj, illetve a növény nitrogén-szükségletét milyen nitrogéntrágyával elégítjük ki, mert utamba esik a kérdésben sok számottevő körülmény, ilyenek a hatás foka, illetve, hogy gyors-e, vagy lassan ható, de ezzel szemben fokozatos és tartós, bir-e az illető nitrogéntrágya oly mellékhatással, mely a hozam s a talaj feljavítása szempontjából előnyös s végül az, hogy ára arányban áll e alkalmazásának eredményével.

Ha beható tanulmány tárgyává tesszük az ezidő-szerint előállított nitrogén-trágyákat a fentmondottak szempontjából s tekintetbe vesszük azokat az eredményeket, melyeket alkalmazásuk

Látogassa meg az első román motorkerékpár kiállítást és az egyetlen különlegességi üzletet:

M. Moraru

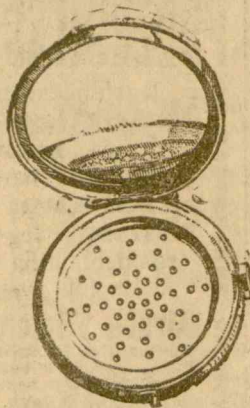
București 2, Str. Elefterescu 37.

A TRIUMPH és GILLETTE világmárkák vezérképviselője.

Számos díjjal kitüntetve.

Az összes modellek raktáron és azonnal szállíthatók.

Fizetési könnyítések!

„MONTTRAL”

ELEGANS PUDERÓRA PRAKTIKUS

Szenzációs PÁRISI találmány!

Minden hölgy nélkülözhetetlen
toilett-cikke

KAPHATÓ MINDEN SZAKÜZLETBEN

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden harmadik fizetett megjelenés után egy **ingyen-megjelenést** adunk. **Hirdetési díjak előre fizetendők.** - Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdésküldésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, **havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közlünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmult hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizeti.

Vétel — eladás

Szivógázmotorok fatüzéssel, nyersolaj, benzínmotorok, cséplőgarnitúrák, cséplőszekrények. Fordson tractorok, malmok, kombinált gabonatisztítók, legújabb sikszitakat minden nagyságban, nagyon kedvező feltételekkel szállít Friedrich Testvérek Temesvár. 2934

Használt cséplő-garnitúra mely áll egy 800 mm. MAV. cséplőből, 10 HP. Kállai benzinmotorból kis szíjjakkal, főszíj és emelővel 800 Dollárért kedvező feltételek mellett eladó. Megtekinthető Baranyi Imre, Targu-Mures, Katona u. 1 sz. 6925

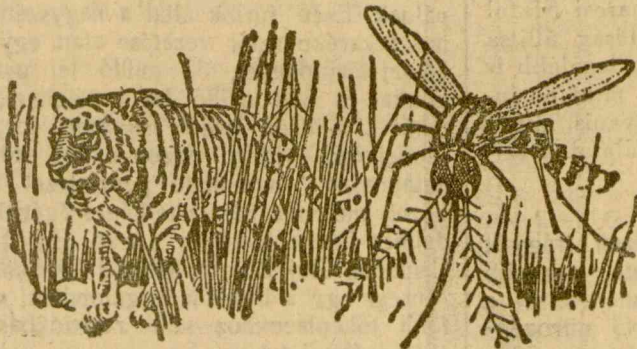
Sürgősen eladó üzeme-képes cséplő 720 hátulzsákolóval, egy gyalugép kombinált ebricher vastagság vésőkészülék. Csak személyes tárgyalást fogadok el. Sala Boldizsár Lutița-Agyagfalva. 6968

Az ország egyik legnagyobb **bádognyomdája és dobozárugyára** mielőbbi belépésre **keres** a szakmában jártas, lehetőleg szakképzett

UTAZÓ-t.

Ajánlatok „Állandó állás 1928.” jelígre e lap kiadóhivatalába kéretnek.

6974

Mondd meg fiam, de okosan beszélj! Melyik állat a nagyobbik veszély?

A kórokozó szúnyogok sokkal fenyegetőbb veszélyt jelentenek az emberi életre, mint a tigris. A szúnyogok tenyészhelyeikről — párolgó mocsarakból és pöcegödörökből — malária és más gyilkos lázak csiráit hordják szét. A szúnyogok tönkreteszik éjjeli nyugalunkat és megmérgezik testünket. Pusztítsuk el őket, mielőtt áldozatul esünk nekik. Flit a mi védőpajzsunk, ne takarékoskodjunk vele.

Flitelés percek alatt megtisztítja otthonunkat a kórokozó legyek, szúnyogok, darazsak, poloskák, svábbogarak, hangyák, bolhák és tetvek tömegétől. A Flit kifűrészi azokat a legelrejtettebb zugokat, ahol a rovarok búvóhelyeiket tenyésznek és ott elpusztítja petéiket. Flitelés megöli a molyo-

kat és lárvákat, amelyek lyukat rágna a szövetekbe. Flit megövi a ruhaneműeket. Használata könnyű. Nem hagy foltot. Világhírű tudósok tökéletesítették a Flit rovarirtót. Biztos pusztulást hoz a rovarokra, de teljesen ártalmatlan emberre és háziállatra. Mindenütt kapható.

Elpusztulnak: legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak eredeti, plombált Flit-kannát fogadjunk el!

Kizárólagos vezérképviselő:
Drogherie Standard
București, 2. Strada Zorilor

Fizetésektelelenségeket

gyorsan egyeztet

Hirsch Dávid

Brașov

Strada Porții — Kapu-utca 31.

Megbízhatóságáról 33 év óta előnyösen ismert iparigazolványos kereskedelmi ügynök.

9392

Beépítésre alkalmas parcellát keresek megvételre belvároshoz közel. Cím 6972 sz. alatt a kiadóban

Kiadó ujonnan átalakított, szép üzlethelyiség sarokházban. Vasut-u. 18

Eladó olcsón egy keveset használt **4 személyes luxus-autó** Fekete-halom Piac 24 sz. alatt, a postával szemben, Helges Györgynél 6965

Lakás

Négy szobából, fürdőszobából, konyhából, kamrából és pincéből álló **lakás kiadó**. Popovici házban, posta mellett. 6973

Szovátai István szállodában rendelkezésünkre álló 2 drb., egyenként 2 ágyas és sezlóngos, erkélyes szobánkat fürdőhasználattal egyetemben kedvezményes áron átadni óhajtjuk június hó 15-től július hó 15-ig vagy augusztus 15-től szeptember 15-ig terjedő időre. Elekes hírlapiroda Brassó Kapu u. 32. 6933

Kiadó 3 szoba villanyvilágítással pincével, víz a házban. Raktárkáz-u. 46. D. Ghibernea. 6964

Vegyes

Szakácsnő kerestetik vendéglőbe Vasut-utca 28

Rőfös, rövidáru, nőikonfekcióban, kirakatrendezéshez értő segéd állást változtatna szombat megtartásával. — Ajánlatokat nagyváradi fiókiadóhivatalunk (Saguna 20) továbbít. 6933

Disznózsir, Szalonna

nagybani vevők részére
Acél Sándor
Nagyvárad
brassói lelakatánál:
Szabó Béla
Hirsch u. 22.
Telefon 4-36 6645

Kereskedelmi, ipari, technikai cégek képviselőtől bankgaranciával vállalom Inginer Transilvanean București, Str. Palas 8, etaj II. 6943

Középkorú árva utilány magyar, román, német nyelven beszél, háztartásvezetéshez ért, állást keres, idősebb magános urhoz is elmegy. — Szíves megkeresést fizetés megjelölésével „Arva” jelígre a kiadóhivatalba kér

Pénzkölcsönt

a legelőnyösebb **amortizáló** és kamat mellett, tartozásokat **konverziók** a leg-
rövidebb időn belül. 907

Hirsch Vilmos,
Korház-utca 12 szám
Vidéki érdeklődők hozzak telekkönyvi és becslési bizonyítványukat.

ÉRTESÍTÉS

Értesitem Brassó és vidéke közönségét, hogy a régi jóhírnéknek örvendett

„GAMBRINUS”

éttermet

és kerthelyiséget átvettem megnyitottam kitűnő román, magyar konyha, küküllőmenti fajborok, cigányzene, pontos kiszolgálás, színház utáni vacsorák. — Étterem és kerthelyiség szemben az Apollóval, hol jelenleg 6 héttig a kolozsvári magyar színészek játszanak. Szíves pártfogást kér:

Radó Dénes

vendéglős.

6976

Eladó

egy Máv. cséplőszekrény 1070 mm. hosszabbított rázószekrénnel, egy négy HP magyar gazdasági kazánna, új henger furással, kitűnő állapotban, elsőrendű szíjazattal. Érdeklődni lehet **Szefan Sándor** Uzon, Háromszékmegye. Levelekre nem válaszolok. 6934

Házeladások

Családi házak — 240.000 lejtől 1.600.000 lejig
Bérházak — — 600.000 — 2.500.000
Villák — — 800.000 — 5.000.000

A legelőnyösebb árak és fizetési feltételek mellett közvetít: **Hirsch Vilmos, Kórház-u. 12. sz.** 6909

„VULCAN” gépgyárnál

Álud — Nagyenyeden

Hofher és Schrantz-rendszerű 720, 800 és 1000 mm. cséplőgépek olcsó árért és kedvező fizetési feltételek mellett eladók. 6948

Biztos, gondnélküli megélhetés

minden tőke befektetés, szaktudás és anyagi rizikó nélkül. Egyedüli kellék agilitás, szorgalom és becsületesség. Írásbeli ajánlatok pontos cím, eddigi foglalkozás és életkor megjelölésével „Becsületesség” jelíge alatt ezen lap kiadóhivatalába kéretnek. 6945

Vegyen próbaként

27 Leies

silfon-vásznat, amely célszerű, nem keményített, ellenálló és kíválóan mosható

Vászonneműek, selymek, harisnyák!

Külön osztály

Angol szövetekben Francia szövetekben Divatszövetekben

hölgyek és urak részére

A legkedvezőbben árusítja:

ORGHIDAN

(Alapította/ott 1878)

București, Str. Pânzari 11

Vidékre postal utánvétellel szállítunk 2889